

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Volja močnejša od mraza in snega — Skoraj 1200 tekačev iz Slovenije, Italije in Avstrije je sodelovalo na nedeljskem Teku treh dežel. Start 30 kilometrov dolge proge je bil v Kranjski gori, cilj pa v Selčah na Koroškem. Več o prireditvi na zadnji strani. (jk) — Foto: F. Perdan

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Predor ruši gospodarske pregrade

Pred dvajsetimi leti smo se s študijami zapičili v Karavanke, da bi nas predor povezal s prometnimi in gospodarskimi tokovi zahodne Evrope. Bolj ko se je približevala najvažnejša zahodna prometnica, Turska avtocesta, ki bi imela najbližjo in zato najbolj privlačno in zanesljivo povezavo s Carigradom skozi naš predor, bolj smo postajali nestrpni. Pri Beljaku so jo bili takoj pripravljeno sprejeti Italijani, mi pa bi prometno ostali popolnoma nepovezani z državami zahodne Evrope.

Od Salzburga do Beljaka ima Turska cesta najvišji vzpon pičle 4 odstotke, zato bi bilo neumno pričakovati, da bi se osebna vozila ali celo prikoličarji hoteli podati na nevarno ovinkarsko pot naših visokogorskih mejnih prelazov. Prav tako nespametno bi bilo loviti tuji promet na štiripasovnico skozi Gornjesavsko dolino, zato nam hočeš nočeš ni ostalo nič drugega kot sedem kilometrov dolg predor pri Hrušici.

Članice Evropske gospodarske skupnosti se množijo, (Grčija, Turčija), zahodni Hamburg in vzhodni Carigrad pa sta si najbližje skozi naš predor. Ne smemo pozabiti niti evropske cestne povezave z našo koprsko luko in primorjem, saj je zanj predor življenjskega pomena. Povsod po svetu prometnice temeljito spreminjajo razvoj, predvsem ceste, ki so hitre in zanesljivejšje od železnic.

Predor bomo gradili s slovenskim bencinskim dinarjem in tuji mi posojili. Zanj bomo dali približno 60 milijard dinarjev, po desetih letih pa naj bi se sam vzdrževal s predomino. Lani, denimo, je šlo po gorenski avtocesti kar 18 tisoč motornih vozil na dan in v blagajno se bo steklo 100 starih milijard cestnine, podražitve bodo dale še več. Predor pa bo zaradi krajše poti od industrializirane Evrope do Bližnjega Vzhoda pritegnil še več cestnega blagovnega in tudi turističnega prometa.

Naša zemljepisna lega je idealna, s predorom bomo porušili gospodarsko-prometne pregrade in sprejeli tranzitne evropske tokove, ki jih bomo morali znati tudi izkoristiti. A se po cesti ne prevaža le blago, temveč tudi napredek, kultura in ideje, ki narodom omogočajo hitrejši razvoj in vključitev v mednarodno delitev dela.

D. Sedej

Danes v Gorenjskem glasu:

- **stran 3:**
Naša, vaša planina . . . Čigava torej?
- **stran 4:**
Spretne Milkine pletilke

- **strani 6 in 7:**
V Karavanški vrtini sta voda in nevaren metan
Enodnevni zaslužek za sodelavca
S tople peči na predavanja

- **stran 9:**
Preveč žrtev med traktoristi
- **stran 12:**
Smučina reže prijateljstvo in sodelovanje

Kaj pomeni začasni cestni plan?

Tako kot do zdaj

Kranj, 17. februarja — Takšen način sprejemanja letnega plana, kot je bil na skupščini Skupnosti za ceste Slovenije minulo sredo, je bil že štiriletna praksa. Velja pa le za vzdrževalna dela na magistralnih cestah. Za regionalne in lokalne ceste bodo plane sprejemale občinske skupnosti za ceste.

Na seji niso sprejeli porabe sredstev za večja vzdrževalna dela na magistralnih cestah, ki naj bi jih opravili z mednarodnim posojilom. Ta denar bo možno koristiti šele jeseni, do takrat pa naj bi bilo že znano, kaj bi lahko naredili. Pomembnejša je ugotovitev, da so vsa vzdrževalna dela sposobna opraviti slovenska cestna podjetja. V prvem polletju naj bi bil sprejet tudi program takšnih del.

Medtem ko je takšen način sprejemanja plana lani veljal tudi za regionalne ceste, bodo letos o planu vzdrževalnih del za regionalne in lokalne ceste sklepale občinske skupnosti za ceste. Razmerje sredstev, ki so namenjena za magistralne na eni in za regionalne in lokalne na drugi strani, pa ostaja iz glavnih virov tudi letos enako kot lani. Dve tretjini bosta namenjeni za magistralne, ena tretjina pa za regionalne in lokalne ceste. Slednje bodo občinske skupnosti za ceste obogatile še z dodatnimi sredstvi.

Na Gorenjskem pričakujejo, da bodo iz mednarodnega kredita in amortizacije obnovili asfaltno prevleko na odseku od Podtabora do Črničva in uredili most v Bistrici. Nujno pa bi bilo treba urediti tudi odsek na Logu pred Kranjsko goro in nevaren del ceste na Belem polju nad Hrušico, kjer so pred leti nestrokovno prestavili magistralno cesto. Za regionalne ceste pa bodo amortizacijo porabili po posebnih programih občinskih skupnosti za ceste.

A. Žalar

Škofja Loka — Elektronski aparat za analizo krvnih delcev je nova pridobitev loškega zdravstvenega doma, kupljen pa je bil, tako kot aparat za merjenje vitalnosti pljuč, z denarjem, ki ga je posebej zbralo škofjeloško združeno delo (več na 2. strani). — Foto: F. Perdan

Upi Evrope na Starem vrhu — Včeraj se je na Starem vrhu nad Škofjo Loko končalo evropsko pionirsko tekmovanje v alpskem smučanju Pokal Loka 1986. Tekmovanje je pokazalo, da imamo Jugoslovani izreden smučarski naraščaj. Več na zadnji strani. (jk) — Foto: F. Perdan

stran 3

V Alpetouru in Jelovici:
Kdo pije, kdo plača?

Komunisti o družbenih dejavnostih

LJUBLJANA — Centralni komite ZKS je včeraj obravnaval družbene dejavnosti kot dejavniki gospodarske stabilizacije.

O vprašanih delovanju in razvoja družbenih dejavnosti je bilo v zadnjih letih veliko razprav v vseh institucijah političnega sistema. V zvezi komunistov so posamezne naloge s tega področja opredeljevali na aktivnih komunistov, na problemskih konferencah in v organih ter organizacijah zveze komunistov; zaradi dosledne obravnave družbenih dejavnosti kot sestavnega dela družbenega razvoja in njihovega pomena za učinkovitejšo gospodarjenje pa so v zvezi komunistov obravnavali družbene dejavnosti tudi ob vseh razpravah o razvoju političnega sistema socialističnega samoupravljanja, o uresničevanju programa gospodarske stabilizacije, o opiranju na lastne sile in drugih.

Kljub temu so nekatera vprašanja v zvezi z družbenimi dejavnostmi zahtevala obravnavo na posebnih seji centralnega komiteja ZKS. Pri tem je šlo predvsem za jasno opredelitev idejnopolitičnih izhodišč za delovanje komunistov na tem področju in njihove naloge pri uveljavljanju sprejetih družbenih usmeritev.

Z elektriko ni težav

Januarska poraba električne energije je bila v Sloveniji za 2,7 odstotka manjša kot januarja lani, kar si dispečerji elektrogospodarstva ne razlagajo z večjim varčevanjem, temveč z nenavadno toplim januarjem. Vreme je torej pomagalo, da ni težav pri oskrbi z elektriko in lanske redukcije v tem času so le spomin.

Tudi letošnja bilanca predvideva, da elektrike ne bo manjkalo, saj bomo imeli nekaj več kot milijardo kilovatnih ur električne energije več, kot jo bomo rabili. Presežke bodo lahko ponudili drugim republikam, morda jih bodo tudi izvozili v tujino.

Elektrike bo letos dovolj navkljub temu, da predvidevajo za 4 odstotke večjo porabo. Ugodna predvidevanja temeljijo na pričakovanju, da bo vodnatost rek povprečna, večja bo proizvodnja jedrske elektrarne v Krškem, priključeni bosta vodni elektrarni Solkan in Mavčiče ter toplotne elektrarne Ugljevik, kjer bo na voljo 100 megavatov moči.

90
MERKUR KRANJ

VAS TURISTIČNI SERVIS
KOMPAS
KRANJ
tel.:
28-472
28-473

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

PO SLOVENIJI IN JUGOSLAVIJI

Gradivo v razpravi

Beograd — Čez teden dni bo v javni razpravi poročilo o delu ZKJ med 12. in 13. kongresom ter osnutke sprememb in dopolnitev statuta ZKJ. Osnutka bosta vsebovala tudi pripombe, dane na petkovi seji CK ZKJ. Člani CK so tudi terjali, da je treba raziskati vzroke in motnje v poslovanju naših bank v začetku leta in ugotoviti zakonsko in politično odgovornost posameznikov in organizacij.

Pravice narodnostnih skupnosti

Ljubljana — Uresničevanje posebnih pravic italijanske in madžarske narodnosti v Sloveniji je bila osrednja točka dnevnega reda na seji slovenske skupščine pretekli teden. Delegati in zastopniki manjšin so poudarjali,

li, da so posebne pravice narodnosti v dokumentih dobro opredeljene, v praksi pa se marsikaj ne uresničuje. Povsod še vedno ni omogočena uporaba jezika manjšine, pa naj gre za urade in tudi tovarne. Se bolj je treba razvijati obmejno sodelovanje.

Napad na Jugoslavijo

Beograd — Novi albanski voditelj Ramiz Alia je v govoru v kraju Rshen na severu Albanije grobo in žaljivo napadel Jugoslavijo in ponovil teze pokojnega albanskega voditelja Enverja Hoxhe; med drugim je ponovil pohlepne želje Albanije po delu našega ozemlja, kjer žive pripadniki albanske narodnosti. S tem je ponovno potrdil, da je Albanija edina država na Balkanu, ki ne želi dobrososedskega sodelovanja ne le z nami, ampak tudi z drugimi državami.

Pred kongresom ZKS

Pomembne gorenjske razprave

KRANJ, FEBRUARJA — Vsaka občinska organizacija na Gorenjskem je sprejela svoj program predkongresnih razprav. Večji del razprav je načrtovan za februar in marec.

Medobčinski svet Zveze komunistov za Gorenjsko pa v dogovoru s centralnim komitejem CK ZKS in občinskimi komiteji načrtuje tudi nekaj razprav gorenjskih razsežnosti bodisi po področjih ali po posameznih nalogah in oblikah dela zveze komunistov.

Danes ob 13. uri bo v Kranju gorenjska razprava o organizacijskem in akcijskem usposabljanju in razvoju zveze komunistov. Razen tega so načrtovane razprave o položaju in perspektivah tekstilne industrije, o razvoju in vlogi energetskega gospodarstva, o prometu in zvezah, o problematiki kulture in kulturne dejavnosti in o položaju ter razvoju usnjarskopredelovalne industrije. Razprave, na katerih pričakujejo tudi udeležbo članov CK ZKS in CK ZKJ, načrtujejo v jeseniški Železarni, v Verigi, LIP-u, Almiri, HTP Bled in krajevni skupnosti Radovljica, v Rudniku urana Žirovski vrh, v Trziču itd.

-jk

Kranj, 15. februarja — V osnovni šoli Franceta Prešerna je bilo regijsko tekmovanje klubov OZN z Gorenjske. Razdeljeno je bilo na dva dela: v prvem so tekmovali osnovnošolci, v drugem pa ekipe srednjih šol. Jeseničani se tekmovanja niso udeležili.

Osnovnošolci so odgovarjali na vprašanja iz organizacije OZN in aktualnega dogajanja. Zmagala je OŠ Franceta Prešerna, drugo mesto je zasedla OŠ Staneta Žagarja, tretje pa OŠ Toma Brejca iz Kamnika. Vse ekipe so bile dobro pripravljene, tako da je bil boj med njimi izenačen.

V drugem delu sta tekmovali dve ekipi: SDJS iz Škofje Loke in SŠPRNMU iz Kranja. Ekipi sta odgovarjali na vprašanja iz oboroževanja, razorožitve in aktualnih dogodkov. Zasluzeno je zmagala kranjska ekipa.

Pohvaliti velja organizatorja tekmovanja — OŠ Franceta Prešerna, saj je tekmovanje potekalo tekoče.

M. Jagodic

Priprave na 40-letnico Iskre — Na razstavnem prostoru Poslovno prireditvenega centra Gorenjski sejem v Savskem logu v Kranju bo letos razen sejamskih tudi več drugih večjih in pomembnejših prireditiv: veliko srečanje slovenskih upokojenskih pevskih zborov, srečanje združenja proizvajalcev strojne opreme Slovenije, zbor gorenjskih aktivistov in zlet rezervnih vojaških starešin Jugoslavije, svečanost ob dnevu Iskre in še več drugih. Ocenjujejo, da bo na teh posebnih prireditivih sodelovalo prek 100 tisoč obiskovalcev. Minuli torek se je že sestel organizacijski odbor za letošnje srečanje ob 40-letnici Iskre. Srečanje zaposlenih v sozdu Iskra bo 28. junija ob tradicionalnem dnevu Iskre. — A. Ž. — Foto: Z. Smiljanič

Razprave pred 10. kongresom ZKS

Kritično o vzgojnoizobraževalnih programih

Kranj, februarja — Na razpravi v Kranju, ki jo je o vprašanju vzgoje in izobraževanja pred 10. kongresom pripravil MS ZKS za Gorenjsko, so opozorili na vrsto problemov v vzgoji in izobraževanju

V zadnjem času je bilo nemalo sil vloženih v reševanje ekonomskega in socialnega položaja zaposlenih v vzgoji in izobraževanju, verjetno pa bo to vprašanje še nekaj časa ostajalo na dnevnih redih. A vendarle ne kaže zapirati oči pred drugimi resnimi problemi v vzgoji in izobraževanju, s katerimi je povezan tudi ves nadaljnji družbeni razvoj. Na nekatera od teh vprašanj je opozorila tematska predkongresna razprava o problematiki vzgoje in izobraževanja, ki jo je prejšnji teden pripravil medobčinski svet ZKS za Gorenjsko.

Izobrazbena struktura v naši republici je izziv vsem načrtom dolgoročnega razvoja: s približno 50 odstotki nekvalificiranih delavcev, med njimi so tudi taki brez osnovne šole, bomo po mnenju razpravljalcev težko zakoračili na pot hitrejšega tehnološkega razvoja. Če k temu dodamo še podatek, da se slovenski delavec povprečno šola le deset let, potem je skrb upravičena. Še posebej, ker k izboljševanju izobrazbene strukture že zaposlenih nikakor ne pomaga dosedanja, dokaj pičel studij ob delu in iz dela. Kaže, da ga ne spodbujamo, saj se pri nas kar tretjina izobrazbe v slovenskem gospodarstvu prizna z delovno prakso.

Vrsto kritičnih pripomb so v razpravi na poročilo in kot pripombe k

resoluciji za 10. kongres slovenskih komunistov razpravljalci namenili posebnim interesnim skupnostim. Čeprav njihovo veliko število in očitno neustrezna organiziranost že nekaj časa povzročajo kup preglavic vzgojnoizobraževalnim organizacijam, se doslej za drugačno reševanje tega problema ni nič naredilo.

Zaradi nenehnega zmanjševanja kadrovskih štipendij za družboslovne poklice kot neposreden izraz diskriminacijskega odnosa družbe do tega področja, vzgoje in izobraževanja pa sploh, se utegne kmalu pojaviti problem — zaposlenih na teh področjih ne bo mogoče nadomestiti s sposobnimi kadri. Že zdaj pa je na razpisu v šolah malo ali nič prijav.

Ali delamo strokovne invalide, se je vprašal predstavnik lesarske šole iz Škofje Loke, ko je govoril o skupni izobrazbeni osnovi v njihovi šoli, kjer le polovica učencev brez težav zmora zahteven splošen program.

Na razpravi v Kranju so se tudi spraševali, kaj se pravzaprav dogaja s svobodno menjavo dela. Ker ni dovolj denarja, se spodbuja neposredna menjava dela, vendar pa znamo vzgojnoizobraževalni organizaciji, ki mora tudi na ta način iskati dohodek, kaj hitro prilepiti nalepko komercialnosti.

L. M.

Volitve 1986

Radovljica: kritična presoja evidentiranih

V radovljiški občini, kjer so za delegate občinske skupščine in skupščin samoupravnih interesnih skupnosti evidentirali 4634 kandidatov in razen teh še 229 ljudi za vodilne funkcije v občini in 23 za republiko, so ob koncu tedna končali s temeljnimi kandidacijskimi konferencami. V četrtek, na seji občinske kandidacijske konference, pa bodo že sprejeli predlog kandidatov za opravljanje vodilnih in drugih funkcij v občini ter obravnavali stališča in predloge ljudi, izraženih na kandidacijskih konferencah v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah, glede kandidatov za najodgovornejše dolžnosti v republici in federaciji.

Za radovljiško občino je značilno, da na temeljnih kandidacijskih konferencah — bilo jih je 135, od tega 115 v delovnih organizacijah in 20 v krajevnih skupnostih — niso obravnavali ožjega predloga kandidatov (kot v nekaterih drugih gorenjskih občinah), temveč celotni spisek evi-

dentiranih. Predsedstvo občinske konference SZDL Radovljica je namreč odločilo, da je moč kandidatno listo oblikovati le na podlagi stališč in predlogov ljudi, izraženih na temeljnih kandidacijskih konferencah. Sklicatelji konferenc — v krajevnih skupnostih socialistična zveza in v delovnih organizacijah sindikat — so svoje naloge dobro opravili, z izjemo ene krajevnih konference SZDL; v Zasipu in v Ribnem pa so morali kandidacijsko konferenco zaradi nesklepčnosti ponoviti. Ljudje so kritično obravnavali spisek evidentiranih: pri presoji pa so več pozornosti namenili možnim kandidatom za najodgovornejše dolžnosti v občinski skupščini, manj pa evidentiranim za funkcije v samoupravnih interesnih skupnostih. Delegati občinske kandidacijske konference bodo pri izbiri kandidata za predsednika skupščine in izvršnega sveta bržčas imeli lahko delo, saj so v krajevnih skupnostih in v delovnih organi-

zacijam med evidentiranimi za te dolžnosti dali prednost le po enemu. Več težav bo pri določanju kandidatov za samoupravne interesne skupnosti, saj so na nekaterih kandidacijskih konferencah le zapisali, do vseh evidentiranih nimajo pripomb. V nekaterih okoljih so opredelili za odprte, drugod za te liste in ponekod za obe možnosti. Koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja in volilna komisija predsedstva občinske konference SZDL sta predlagala, da bi v prihodnosti, ko ima en izmed evidentiranih večinsko podporo, dali na listo enega kandidata, v nasprotnem primeru pa za posamezno dolžnost dve. V nekaterih krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah tudi pripomnili, da je Gorenjska in radovljiška občina ni nobena izjema — slabo zastopana z možnimi kandidati za republiške in zvezne funkcije.

C. Zaplotnik

Delavci zbrali denar za medicinsko opremo

Dva nova aparata za zdravstveni dom

Škofja Loka, februarja — Za denar, ki so ga zbrali v škofjeloških organizacijah združenega dela, so v Zdravstvenem domu Škofja Loka kupili novo opremo, ki pomaga k hitrejšemu in boljšemu ugotavljanju zdravstvenega stanja bolnikov

Brez razumevanja škofjeloškega združenega dela v Zdravstvenem domu Škofja Loka v začetku tega leta ne bi mogli kupiti dveh novih aparatov: vika-test aparata za merjenje pljučnih funkcij in avtomatskega števca krvnih delcev. Za aparata so lani v škofjeloškem združenem delu in po sporazumu, ki so ga sklenili z Zdravstvenim domom Škofja Loka, zbrali 7 milijonov dinarjev.

Akcija, ki so se je v Škofji Loki lotili prvič, je uspela. Z lastnimi sredstvi do avtomatskega števca krvnih delcev, naprave, ki je sposobna natančnih analiz vzorcev krvi v zelo kratkem času, v loškem zdravstvenem domu še ne bi prišli tako kmalu, čeprav je takšna oprema kliničnih laboratorijev drugje že kar običajna; od gorenjskih zdravstvenih domov je nimajo le še v radovljiškem in trziškem. Tudi drugi aparat, s katerim ugotavljajo vitalnost pljuč in prehodnost dihalnih poti, kar je posebej važno pri kroničnih obolenjih, je pogosta oprema dispanzerjev za pljučne bolezni, ambulant medicine dela in obratnih ambulant.

Te aparature, s katerimi je možno bolje in hitreje ugotavljati zdravstveno stanje ljudi, pa niso edina nova oprema. Že lani so iz sredstev amortizacije in iz denarja, ki ga je posebej za opremo namenila občinska zdravstvena skupnost, dopolnili opremo zobnih ambulant, biokemičnega laboratorija in rentgena. S tem denarjem so lahko obnovili tudi svoj vozni park, saj imajo nov rešilni avtomobil, zamenjali so tudi polovico dotrajanih oken v stavbi zdravstvenega doma in povečali garaže.

Kljub nadomeščanju obrabljenih opreme in nakupu nove pa v zdravstvenem domu pglavitnega problema — prostorske stiske — še niso rešili. Na tesnem so laboratoriji, fizioterapija, zobne ambulante so se sicer razširile tudi v čakalnice, zdaj pa ne gre več, na tesnem so skladišni prostori. Rešitev se obeta s preureditvijo podstrešja, za kar so v zdravstveni skupnosti že naročili načrte.

L. M.

Šolniki proti združevanju

Škofja Loka, 14. februarja — Samoupravni sporazum, ki naj združi nekatere poslovne funkcije osnovnih šol v občini Škofja Loka, je naletel na nerazumevanje pri vseh, razen pri Glasbeni šoli. Ostalih sedem šol ugotavljajo, da združevanje računovodstva in bo zmanjšalo števila administrativnih delavcev in da morajo posamezne osnovne šole ostati samostojne delovne organizacije pedagogski in tudi upravni funkcije. Za povezovanje nekaterih skupnih funkcij so se odločili le v treh škofjeloških osnovnih šolah.

Škofjeloški izvršni svet je zaradi bojazni, da bi se učitelji v osnovnih šolah ukvarjali s pritožbami proti novi strokovni službi, pa s pedagogskim delom, na petkovi seji sprejel sklep, da sprejme pripombe šolnikov in tako odloči racionalizacijo poslovnih funkcij v šolah. Kljub temu so menili, da je treba vzpostaviti strokovno službo, ki bi vodila gospodarsko politiko v šolah, saj povsod razmišljajo o racionalizaciji te službe, izjeme pa ne bi smele biti tudi šole. Podprl pa je samoupravni sporazum med osnovnimi šolami Petra Kavčiča, Ivana Grharja in Cvetka Golarja o povezovanju nekaterih skupnih funkcij kot so načrtovanje skupnih akcij, organizacija prevoza učencev strokovno in družbenopolitično izobraževanje delavcev in enotnejše delovanje strokovnih organov šole.

V. Stanovnik

Lanski turistični rekord

Ljubljana — Leto 1984 je bilo turistično uspešno. Vendar smo ga lani vsaj po številu prenočitev presegle. Lani smo namreč po podatkih statistike v republici dosegli 8,8 milijonov prenočitev, kar je za 9 odstotkov več kot leta 1984. Najbolj se je povečalo število gostov iz Zvezne republike Nemčije, Velike Britanije, Danske, Švedske in Belgije.

Predavanje na Tratu

Škofja Loka — V četrtek, 20. februarja, ob 18. uri bo v prostorih krajevnih skupnosti predavanje Staneta Tavčarja v peklju Sahare.

Uredili položaj zaposlenih v KS

Kranj, 14. februarja — Precej časa so v kranjski občini trajale razprave in priprave za ureditev položaja zaposlenih delavcev v krajevnih skupnostih. Zdaj so to vprašanje rešili samoupravnim sporazumom, ki bodo sprejeli zaposleni delavci, s krajevnih skupnosti in občinski sive Zveze sindikatov Kranj. Na osnovi sporazuma bodo sveti krajevnih skupnosti sklenili z zaposlenimi pogodbo o delovnem razmerju, v kateri bodo opredeljena dela in naloge, delovni čas, pogoji, določbe iz varnosti pri delu itd. S tem v zvezi bodo lahko uredili tudi uveljavljanje pravic pri združevanju in koriščenju sredstev sklada skupne porabe.

A. Ž.

V Alpetouru in Jelovici: Kdo pije, kdo plača?

Tudi vozniki tovornjakov nezadovoljni

Škofja Loka, 17. februarja — Že konec tedna, v soboto, so na zboru delavcev v Alpetouru tozdu Tovorni promet razpravljali o spremembah pravilnika o nagrajevanju. Ker pa se z razlagami, da ni možnosti za boljše nagrajevanje, niso strinjali, so danes (ponedeljek) zahtevali nadaljevanje sestanka in razprave.

Na zboru delavcev v Alpetouru Tovornem prometu so se dogovorili, da bodo do 1. marca pripravili predloge za spremembo pravilnika

Po tem, ko so v soboto razpravljali o poslovanju v minulem letu, poročali na gospodarnost z vozili, planu za leto in spremembah pravilnika o nagrajevanju, je tudi današnja triurna razprava pokazala, da so razlogi za nezadovoljstvo zelo podobni tistim pred mesecem dni v tozdu Potniški promet. Tudi tokrat je bil govor o slabi organizaciji, gospodarjenju, poslednjem nagrajevanju po delu, neodgovornosti, notranjih odnosih in visokih stroških, boljših osnovah, nespособnosti posameznikov in služb.

Tudi za tozdu Tovorni promet v Alpetouru delovni organizaciji Promet velja podobno kot za Potniški promet, namreč da je voznik park zelo pomlajen. Imajo približno štiri leta stara vozila, za vzdrževanje pa mora tozdu odšteti sorazmerno veliko. Tudi rezultati, ki jih dosegajo v primerjavi z drugimi sorodnimi delovnimi organizacijami v Sloveniji, so dobri in celo precej boljši, vendar so, kot so nenehno poudarjali vozniki, osebni dohodki nižji kot drugje. Prav tako je slabo uveljavljeno nagrajevanje po delu, saj med voznikom, ki na mesec

s kamionom ustvari 3 milijone dinarjev prihodka, pri osebnem dohodku ni bistvenih razlik od tistega, ki ustvari, recimo, 2 milijona dinarjev.

Sicer pa so na sestanku nekajkrat tudi poudarili, da so osebni dohodki v Alpetouru nasploh slabi v primerjavi z drugimi sorodnimi delovnimi organizacijami. Menili so, da so krivi predvsem slaba organizacija dela, nered in nedisciplin na vseh ravneh pa tudi neustrezen pravilnik. Nevzdržno je namreč, da mora voznik, če po pravilniku zasluži 80 tisoč dinarjev na mesec, zato kršiti zakonska določila o vožnji v prometu. Zato tudi ni čudno, da so imeli lani okrog 150 nesreč in veliko materialno škodo, so poudarili. Pa tudi pri vzdrževanju oziroma v mehaničnih delavnicah bi lahko veliko pripomogli k manjšim stroškom.

Čeprav so na sestanku nekajkrat poudarili, da je bilo že doslej velikokrat rečeno, da bodo napake odpravili, pripravili strokovne rešitve in podobno, a se ni nič spremenilo, so se nazadnje strinjali s predlogom, da bodo strokovne službe v prihodnjih dneh temeljito preučile osnove osebnih dohodkov, nagrajevanje oziroma vrednotenje tega in pripravile predloge ukrepov. Vodstvo se je obvezalo, da bo o rezultatih poslovanja, stroških in nagrajevanju naredilo in predložilo primerjave z drugimi sorodnimi delovnimi organizacijami v Sloveniji. Sestavili so tudi desetčlansko komisijo, ki bo sodelovala pri spremembi pravilnika. Ponovno pa bodo o ugotovitvah in rešitvah razpravljali na zboru delavcev 1. marca. Že jutri (torek) pa se bo v zvezi z dogodki v Tovornem prometu sestel delavski svet delovne organizacije Promet.

A. Zalar

V Jelovici je spet zavrelo

Škofja Loka, 17. februarja — V petek, 14. februarja, je v tozdu Gradnja montažnih objektov škofjeloške Jelovice spet zavrelo. Delavci so kmalu po prihodu na delo prekinitili delo, kar je trajalo tja do 11. ure. Razburilo jih je izplačilo januarskih osebnih dohodkov, ki so jih dobili dan poprej. Najkasneje v tednu dni se bo sestel delavski svet tozda, obravnaval razmere in sprejel ukrepe.

Najprej torej velja pogledati, kakšni so bili januarski osebni dohodki. V tozdu Gradnja montažnih objektov so ohranili vrednost točke preteklega meseca, čeprav bi morala biti na račun nedoseganja proizvodnega plana nižja. V primerjavi s tozdom Stavbno pohištvo pa je bila za slabih 7 odstotkov nižja. Do razlik pri proizvodnih delavcih je tako prišlo le zaradi različne vrednosti točke, saj so proizvodnim delavcem tozda Montažni objekti prav tako izplačali stimulacijo, ki pa je niso bili deležni režijski delavci, pri katerih so bile tako razlike tja do 20 odstotkov. Režijskih delavcev pa je v tozdu Gradnja montažnih objektov izmed 160 delavcev kar 60. Sklepamo torej lahko, da so bili leti najbolj nezadovoljni. Obregali pa so se tudi ob izplačane osebne dohodke v tozdu Trgovina, kjer so jih v zadnjem mesecu zaradi dosti boljše prodaje (predvsem v poslovalnicah po Jugoslaviji) povišali.

Po vmesnem zboru delavcev je bila to že druga prekinitev dela v tozdu

Gradnja montažnih objektov, kar govori o zapletenosti problematike. Lesarji so pri nas nasploh v hudih težavah, v Jelovici tozdu Gradnja montažnih objektov imajo težave tudi sami s seboj. Najboljši strokovnjaki so odšli, razvojne službe tako rekoč nimajo več, tudi prodajna šepa. Ne le, da je režija velika, tudi neučinkovita je. Zanimiv je podatek, ki ga je bilo moč slišati na izrednem zboru delavcev 3. februarja: v Iraku so za izdelavo kvadratnega metra objekta porabili štiri ure, doma pa porabijo kar 12 ur. Torej v tozdu ni vse v redu in vzrokov ne gre iskati le pri vodstvu delovne organizacije, čeprav seveda ne pravimo, da so odnosi med tozdi brez črnih točk. Vsekakor bi morali v Jelovici drug drugemu jasno povedati, koga bremenijo obresti od najetih kreditov, koga zaloge surovine, kako je organizirana prodaja itd. Odgovoriti pa bi morali tudi na očitke, da nedavne rešitve sanacijskega programa, predvsem kadrovske, niso bile dobre.

M. Volčjak

Voznik Niko Pogačnik je rekel: »Pri tej firmi se ne ve, kdo pije, kdo plača in kam gre denar ...«

Direktor delovne organizacije Promet Janez Sušnik pa je to tako komentiral: »Izredno žalostno je, če je res, da plačujemo račune v tujini za popravila vozil, ki so še v garanciji. Strokovne službe so več kot neodgovorne.«

Voznik Marjan Kazimir: »Pravite, da v Alpetouru spoštujemo samoupravni branžni sporazum. Zakaj pa potem ostali v Sloveniji izplačujejo za vožnje v tujini drugačne dnevnic kot pri nas? In zakaj tisti, ki naredi na mesec z vozilom za 3 milijone dinarjev prihodka, dobi le nekaj več, kot če bi ustvaril 2 milijona dinarjev? Obadva pa dobita manj kot v drugih delovnih organizacijah.«

Voznik Borivoje Stojanović: »Strinjani smo, da imamo vsi v Alpetouru slabe plače. Toda, če boste še naprej pri stroških verjeli napačnim podatkom, ne bo nič boljše.«

Direktor sozda Alpetour Roman Tržan: »Kakorkoli že rečete temu sestanku, mislim, da ni bilo potrebno, da se zaradi plač in dnevnic zbere prek sto ljudi. Bo pa ta sestanek povzročil, da bomo naredili red.«

Gorenjski rezultati

Gorenjska zdrknila pod slovensko povprečje

Kranj, 15. februarja — Prvič v zadnjih letih se je zgodilo, da je na gorenjskem fizični obseg proizvodnje zdrknil pod slovensko povprečje. Lani so namreč na Gorenjskem naredili za okrogel odstotek izdelkov več kot leto prej, slovensko povprečje pa je 1,2 odstotka. V največjih težavah je lesnopredelovalna industrija.

Slabša oskrba s surovinami, težja prodaja, denarne in druge težave, ki premajajo gospodarsko krizo so se lani na Gorenjskem odrazile v ne posem uresničeni proizvodnih načrtih. Z največjimi težavami so se oteali lesarji, ki so obseg izdelave zmanjšali kar za 17,3 odstotka, izdelovalci kmetijske mehanizacije za 8 odstotkov, jeseniški železarji za 3,3 odstotka in izdelovalci oblačil za 2,7 odstotka.

Čeprav pregled po občinah ne pove vsega, pa kot zanimivost vendarle velja povedati, da po slabših rezultatih izstopa jeseniška občina, po izjemno dobrih pa tržiška.

Količinsko so proizvodnja najbolj povečali v tovarnah električnih strojev in aparatov ter v tekstilnih tovarnah. Zaloge gotovih izdelkov so med letom vztrajno padale, vendar pa so bil konec leta še vedno za 13 odstotkov večje kot leto prej. Največje v kmetijski mehanizaciji, kjer so se

povečale za 300 odstotkov, pri električnih napravah in aparatih za 174,7 odstotka, pri električnih aparatih za gospodinjstvo za 204 odstotke in pri drugih končnih izdelkih za 174,8 odstotka. Drugod niso kritične.

V največje težave so torej zabredli lesarji, pri katerih je proizvodnja najbolj upadla; z največjimi zalogami pa se otepa izdelovalci kmetijske mehanizacije.

Tudi v kmetijstvu nimajo zadovoljnih obrazov. Poljedelska in sadjarska letina sta bili slabši, v živinoreji, ki je na Gorenjskem seveda najpomembnejša, pa so bili na istem kot leto prej.

Napredka ni bilo v gradbeništvu, ki se mu, kot vse kaže, še ne obetajo boljši časi. Več prometa pa so imeli v turizmu. Lansko leto je bilo tako rekoč rekordno, saj so v gorenjskem turizmu prvič v njegovi zgodovini imeli 2 milijona prenočitev.

MV

Iz delovnih kolektivov

Idrijske smeti v Žireh

Škofja Loka — Prejšnji teden so se ponovno srečali predstavniki idrijske in škofjeloške občine, da so se pogovorili o odlagalšču smeti nad Žirmi, ki so si ga Idriječani prisvojili. Idriječani še vedno trdijo, da bo odlagalšče tam tudi ostalo, če bodo pridobili strokovno mnenje o njegovi neškodljivosti za okolje. Predstavniki škofjeloške občine so ponovno poudarili, da odlagalšča ne dovolijo. Končen odgovor bo znan v začetku marca. (vs)

Enoti tekstilne šole v Ljubljani in Mariboru

Kranj — Srednja tekstilna in obutvena šola iz Kranja je pridobila ustrezna soglasja za ustanovitev dislocirane enote za študij ob delu pri Dopisni delavski univerzi v Ljubljani za potrebe delovne organizacije Yulon Ljubljana. Uvedli bodo program tekstilni mehanik — smer tekstilni mehanik II z izbirno vsebino predilec. Drugi dislocirani oddelek pa bodo ustanovili v Mariboru pri tamkajšnji srednji družboslovni šoli, namenjen bo delavcem delovne organizacije Lilet. Izobraževalne se bodo v programu obutveni tehnolog — smer izdelovalec obutve.

Izvozni rezultati

Elegantneje je prodajati na Vzhod

Kranj, 15. februarja — Tehnični zapleti in nejasnosti v zvezi z novo devizno zakonodajo ter vse glasnejša vprašanja, kdaj bodo stekli plačilni posli s tujino, precejšnje denarne spodbude za izvoz na Zahod, nižji dohodek pri prodaji na konvertibilno tržišče, čemur botruje počasnejša rast vrednosti tujih valut, porajajo napovedi o preusmerjanju izvoza na Vzhod. Elegantneje je prodajati tja, na kratko povedo gospodarstveniki, pri čemer načno vprašanje, da takšno preusmerjanje družbeno ni koristno, saj moramo dolgove plačevati s konvertibilnimi valutami. Zdajšnji zastoji v zunanjetrgovinskem poslovanju nam z vsakim dnem v tujini jemljejo poslovni ugled, saj je izvoz nepretrgan proces. Tujcev seveda ne zanima, s kakšnimi predpisi in papirji se morajo spopadati naši izvozniki. Zato zaskrbljujejo vesti, da je priliv izvoznih naročil manjši.

Težko je torej napovedovati, kakšni bodo izvozni rezultati v prvih mesecih letošnjega leta. Te dni pa prihajajo podatki o lanskih. Za Gorenjsko lahko rečemo, da so bili boljši od slovenskega povprečja, več kot leto poprej je bilo uvožene strojne opreme, slaba stran lanskih prodajnih tokov pa je bila preusmeritev iz zahodnih v vzhodne države.

Na tuje so lani prodali za 60 milijard dinarjev, od tega za 37 milijard dinarjev na konvertibilno tržišče in za 23 milijard dinarjev na klirinško. Celotni izvoz je bil v primerjavi z letom poprej večji za 19 odstotkov, od tega konvertibilni za 11, klirinški pa za 37 odstotkov.

Konec leta je bil konvertibilni uvoz 96-odstotno pokrit z izvozom, kar je slabše kot konec lanskega septembra, ko je bil konvertibilni izvoz celo večji od uvoza. Celotni izvoz pa je bil za 22 odstotkov večji od uvoza.

V tej preusmeritvi prodajnih izvoznih tokov s konvertibilnega na klirinško področje si kaže ogledati še deleže. Lani je konvertibilni izvoz predstavljal 62 odstotkov celotnega, klirinški torej 38 odstotkov. Leto prej pa je imel konvertibilni izvoz 70-odstotni delež, klirinški torej 30-odstotnega.

Lanski uvoz pa je na Gorenjskem znašal 49 milijard dinarjev, od tega 38,5 milijarde dinarjev s konvertibilnega področja. Uvožen izdelani material je imel 89-odstotni delež, oprema 9-odstotnega in izdelki za široko potrošnjo 2-odstotnega. Pri tem kaže poudariti, da so lani uvozili za 25 odstotkov strojne opreme več kot leto prej, predvsem na račun številnih naložbenih programov, ki so bili podprti tudi z mednarodnim posojilom IFC.

Podrobneje kaže pogledati še, kateri izdelki so bolj kot prej iskali prodajno pot na Vzhod. Izrazito je bilo to predvsem v čevljarški industriji, ki se na Zahodu otepa z vse večjo konkurenco. Lani so skoraj 70 odstotkov izvožene obutve poslali na Vzhod, prejšnja leta pa je večina čevljev potovala na Zahod. Obutvena industrija se na Gorenjskem tako lani konvertibilno ni več pokrivala.

V konvertibilnem izvozu imajo največji delež električni stroji — aparati, ki jih je v gorenjskem izvozu na zahod 32,6 odstotka, z 18,4 odstotka sledi obutve, z 11,5 odstotka pa predelava kavčuka. Pri tem je treba povedati, da je kranjska tovarna Sava, ki se konvertibilno sicer ne pokriva, drugi največji gorenjski konvertibilni izvoznik.

M. Volčjak

Kmetje in gozdarji hodijo po Blegošu po ločenih poteh

Naša, vaša planina . . . Čigava torej?

Škofja Loka, februarja — Gozdarji trdijo, da je na Blegošu le 24,2 hektara planine za pašo živine, vse ostalo so gozdovi; kmetijci pa so v načrt za petletno obdobje zapisali, da jo bodo uredili še enkrat toliko — 50 hektarov. Podobno je na Dajnerski planini in na Kališniku: tudi na teh območjih si kmetijci (po besedah gozdarjev) zamišljajo pašnike v gozdovih.

Predstavniki Gozdnega gospodarstva Kranj — tozdu Gozdarstvo Škofja Loka, kmetijske zadruge Škofja Loka in kmetije — člani pašne skupnosti, ki koristijo planino na Blegošu, so se doslej že trikrat sestali, da bi se dogovorili o razmejitvi pašnikov in gozdov ter o »pravilih igre«, vendar, kot kaže, doslej še niso našli rešitve, sprejemljive za obe strani. Nasprotja med kmetijci in gozdarji so bila tudi v središču pozornosti nedavne seje skupščine škofjeloške kmetijske zemljiške skupnosti, predvsem pri obravnavanju načrta za petletno obdobje 1986—90, v katero so kmetijci zapisali, da bodo uredili 100 hektarov planine na Dajnerski planini, 50 na Blegošu, 60 na Ratitovcu in 15 hektarov na Kališniku. Podatki so zbudili delegata tozdu Gozdarstvo Škofja Loka, Franca Miklavčiča, ki je povedal, da je na Blegošu le 24,2 hektara planine, na Dajnerski planini 50 do 60 hektarov in na Kališniku približno dva ter da so vse ostalo gozdovi, v katerih je med drugim prepovedana gozdna paša; nihče pa se jih nima pravice lastiti, še posebej, če gre za tako bogata rastišča, kot so, denimo, na Blegošu.

»Ne vem, zakaj kmetijci silijo v gozdove in zakaj se ne lotijo urejanja in boljšega izkoriščanja planin Makovce, Koprivnik (s poljanske strani), Špehovše v smeri proti Črnemu vrhu ter planin pod Ratitovcem — od Prtovča proti Sorici,« se je vprašal Franc Miklavčič. »Pašna skupnost oziroma kmetije so na prvem sestanku z gozdarji zahtevali sedem hektarov gozda na Blegošu in dostop do

studenca, na drugem petnajst, zdaj pa se številka suče že okrog 25 hektarov. Gozdno gospodarstvo je pripravljeno odstopiti del gozda za pašo živine, vendar le pod pogojem, da se planina in gozd razmejita in da se ogradi pot do enega izmed dveh studencev v gozdu.«

Razloge o tem, zakaj kmetijci načrtujejo večje površine na Blegošu in na drugih planinah, je nanizal Anton Trček, predsednik izvršnega odbora škofjeloške kmetijske zemljiške skupnosti. »Na teh planinah vlada med kmeti veliko zanimanje za pašo živine,« je dejal. »Nekdaj se je na tem območju že pasla živina, vendar se je nekaj planine zaraslo in so jo gozdarji zapisali med gozdove. In tretji razlog: pri dodeljevanju nevrtačljivih republiknih sredstev za urejanje pašnikov je eno izmed meril tudi velikost planine.«

Delegati skupščine so domala soglasno sprejeli načrt kmetijske zemljiške skupnosti za petletno obdobje 1986—90 in s tem tudi površine, zapisane v njem — 50 hektarov na Blegošu, 100 na Dajnerski planini, 15 na Kališniku, 60 na Ratitovcu, vendar s to pripombo, da se bodo o problemu še pogovarjali pred začetkom urejanja planin. Dialog torej še ni končan in predstavnikom gozdnega gospodarstva, kmetijske zadruge in pašne skupnosti ne preostane nič drugega kot to, da še četrtič (petič, šestič . . .) sedejo za skupno mizo in se (končno) dogovorijo: to je gozd in to pašnina, to je našo in to vaše. Mar ne?

C. Zaplotnik

Krajevna skupnost Podnart

Razmišljajo o samopriskevku

Podnart, februarja — Krajevna skupnost se bo v tem srednje-ročnem obdobju povezovala s tozdi, samoupravnimi interesnimi skupnostmi in sosednjimi krajevnimi skupnostmi. Da bi dosegli planirane cilje in naloge, bo potrebno varčevanje z živim delom in materialnimi sredstvi, racionalno gospodarjenje s prirodnim bogastvom, zemljišči, gozdovi, vodami ...

Za te, precej splošne opredelitve v planu krajevne skupnosti Podnart do leta 1990 pa so že izdelane povsem določene naloge. O njih so razpravljali prejšnji ponedeljek na zboru krajanov, ki je bil združen s sejo kandidacijske konference. Na dnevnem redu je bila tudi razprava o predlogu za razpis referendumu za krajevni samopriskevku za prihodnjih pet let.

O razpisu referendumu se še ni do konca odločili, pač pa so zadovoljili svet in skupščino krajevne

skupnosti, da čimprej pripravita vse potrebne podatke, načrte in predračune. Nato se bodo ponovno sestali na zborih krajanov in odločili, ali razpišejo referendum ali ne. Ne glede na to, kakšna bo odločitev, je že zdaj gotovo, da bodo za uresničitev začrtanega programa morali na nek način zbrati denar.

»V program smo zapisali, da bomo na sedanjem lokalnem cestnem omrežju skrbeli za redna popravila in obnovo,« razlaga predsednik skupščine Ciril Rozman.

»Že to bo terjalo precej denarja. Radi pa bi asfaltirali tudi nekatere cestne odseke v krajevni skupnosti. Po grobih ocenah je takšnih cestnih površin še dobrih 14 tisoč kvadratnih metrov, to pa je velik zalogaj. Zato resno razmišljamo, da bi razpisali referendum o samopriskevku. Ocene kažejo, da bi trajal pet let, vsakdo pa naj bi prispeval 1 odstotek po že znanih kriterijih. Seveda pa bomo program najprej temeljito preučili.«

Če bi se v krajevni skupnosti odločili za to obliko zbiranja denarja, bi v Domu kulture lahko bolj ekonomično rešili in uredili ogrevanje. Uredili bi tudi studence, ki zdaj preplavljajo ceste in nanašajo pesek na travnike. Razen tega so v program zapisali, da bodo skrbeli za redno vzdrževanje smetišča na Češnjici, za redno zimsko službo in vzdrževanje lokalnih cest. Poskrbeli bodo odvoz smeti in za sprotno zasipavanje peskokopa na Prezrenjah. Z izravnavo terena bodo pripravljali tudi zemljišče za zidavo in poskrbeli za zazidalni načrt. Kar zadeva preskrbo s pitno vodo, bodo vztrajali, da se poveča zajetje Kroparice in začne obnova primarnega vodovodnega omrežja od zajetja do krajevnih odcepov v krajevni skupnosti Podnart.

Dokončna je tudi že opredelitev v planu glede ureditve in posodobitve požarne varnosti v krajevni skupnosti. Po vaseh bo treba zgraditi požarne bazene. Za uresničitev tega programa naj bi poskrbeli svet krajevne skupnosti, komite za SLO in družbeno samozaveščito, industrijsko gasilsko društvo LIP v Podnartu in občinska gasilska zveza Radovljica. Med pomembnejšimi nalogami pa je v predlogu plana še zahteva po celovitejši in sodobnejši oskrbi prebivalstva, tako v krajevni skupnosti kot za območje celotne lipniške doline. Še letos naj bi se v sodelovanju z Živili v Podnartu lotili gradnje marketa oziroma večnamenske zgradbe, v kateri bi bila tudi družbena stanovanja.

A. Žalar

Središče za dogajanja v krajevni skupnosti predstavlja nedvomno Dom kulture. V tem srednje-ročnem obdobju nameravajo v njem urediti boljše oziroma ekonomičnejše ogrevanje. Še bolj pa nameravajo poživiti kulturno in telesnokulturno dejavnost.

Posebni rekordi

Spretne Milkinine pletilke

Jesenice, februarja — Milka Rajlič z Jesenic je oktobra napletla za Almiro kar 18 puloverjev in je absolutna rekorderka pri številu ročnih izdelanih puloverjev — Vse splete sama in je zadovoljna na zaslužkom

Ko smo povprašali v radovljiško Almiro, katera zasebna pletilja, ki plete puloverje za prodajo v Almirinih Grimščah, je spletla največ puloverjev, so nam povedali, da je absolutna rekorderka Milka Rajlič z Jesenic.

»Res je, da sem oktobra napletla kar osemnajst puloverjev,« pravi Milka, ki živi z družino v stolpnici za jeseniško gimnazijo, »vendar je še veliko drugih, ki navdušeno pletejo za radovljiško Almiro. Da me ne boš napakašno razumeli in da bodo

ženske, ki imajo pletilke rade v rokah, vedele: res je, da so puloverji, ki jih napletem, ročno delo, vendar jih delam po načrtih Almirinih kreatorjev in ne samostojno. Pletilke pa nasploh zelo rada vzamem v roke takoj, ko se vrnem iz službe. Delam v elektrodnom oddelku jeseniške Železarne, pri domačem, gospodinjstvem delu, pa mi vedno pomagata že skoraj odrasli hčerki.«

Milka Rajlič je doma iz Bosne, iz družine, kjer so imeli vedno dovolj domače volne in so nosili volnena

oblačila. Že mlada je delala najrazličnejše vzorce, zato ji naročila iz Almirine ne delajo nikakršnih težav. Pletilke vrti tako spretno, da jo je veselje pogledati in lahko ji verjameš, da rabi le dva dolga popoldneva, da je pulover spleten.

»Povprečno oddam 12 puloverjev, naročene širine, dolžine in kroja. Še nikoli se ni zgodilo, da bi pulover zavrnili, še nikdar ga nisem skrajšala ali kako drugače popravljala,« pove Milka.

Almira nagraduje take pletilke kot je Milka Rajlič z Jesenic z 2250 dinarjev za pulover in tako spretna pletilja kot je Milka zasluži okoli 30 tisoč dinarjev na mesec.

Za Almiro dela dve leti, dobi ves material pa plete in plete. Očitno ne bi mogla na mesec izdelati na kupe puloverjev, če ne bi delala z veseljem.

D. Sedej

A. Ž.

Priprave na sejmske prireditve

Sestali so se odbori

Kranj, 14. februarja — Do polletja bodo v Kranju tri sejmske prireditve. Organizacijski odbori so že sprejeli okvirne programe.

V odboru za sejem drobnega gospodarstva so se dogovorili, da bo ta sejmska prireditve tudi letos specializirana. Namenjena bo iskanju novih kooperantskih poslov in oddajanju posameznih del in storitev iz večjih delovnih organizacij. Delovne organizacije bodo še posebej ponudile sodelovanje za izdelavo rezervnih delov za stroje. Na sejmu pa bodo tudi letos v okviru industrijskih prodajnih organizirani prodajo najrazličnejših izdelkov. Člani obrtnih združenj bodo lahko prodajali svoje izdelke.

Prireditelji sejma civilne zaščite so že nekaj časa priča željam, da sejem ne bi bil stalna prireditve v Kranju. Poslovna skupnost za civilno zaščito Jugoslavije zdaj poskuša, da bi prireditve organizirala še kje drugje. Zato bo o tem in o stališču, da ta sejmska prireditve tudi v prihodnje ostane v Kranju, kmalu organiziran razgovor v zveznem sekretariatu za ljudsko obrambo.

Sestali se je tudi odbor za organizacijo kmetijskega sejma, ki ga vodi Rok Gašperšič. Razen rednega sejmskega programa so obravnavali tudi spremljajoči strokovni program. Letos naj bi na tej sejmski prireditvi prvič predstavili konje haflingerje in organizirali ocenjeva-

nje. Dogovorili so se tudi, da bodo opozorili posamezne delovne organizacije kot so KŽK, gozdna gospodarstva, prehranske delovne organizacije in druge, naj se na prireditvi predstavijo s svojimi programi in izdelki.

PISALI STE NAM ...

KAKŠNO IME ZA NOVO JEZERO?

Prebiram Gorenjski glas in na zadnji strani naletim na članek o novem jezeru, ki bo nastalo za jezom elektrarne Mavčiče. Doma sem blizu Mavčič, z Brega ob Savi, in to področje dobro poznam. Objavili ste predloge o imenu novega jezera: Kranjsko jezero, Mavčičsko jezero, Savsko jezero in jezero Zarica. Mislim, da ta imena niso najprimernejša, posebno še Kranjsko jezero ali jezero Zarica.

Mislim, da bi bilo zelo primerno ime Planiško jezero. Zakaj? Planika je cvetlica, ki raste visoko v gorah in je v nižinah skorajda ni videti. Ob desnem bregu Save pa najdemo tudi te cvetlice vse od Drulovke do Jame. Rastejo med težko dostopnim skalovjem. Pred nekaj desetletji jih je

bilo še zelo veliko. Zdaj pa jih je že manj, ker smo jih, kot kaže, zastrupili. Da izginejo, so najbrž krive kranjske delovne organizacije, ki spuščajo različne snovi v Savo. Pa tudi krajan na tem območju so veliko pripomogli k temu, ker spuščajo vse odpadke in podobno nesnago po bregu.

Vseeno pa menim: če že jezero ne bo naravno, bi mu vsaj takšno ime lahko dali. Planiško jezero pa bi tudi opominjalo, da moramo v prihodnje bolj skrbeti za varstvo narave. Morda bodo potem tudi planike spet začele bolj cveteti na desnem bregu Save.

Upam, da bodo ta predlog prebrali kranjski občinski možje in se posvetovali.

Ivan Govekar
Breg ob Savi

OD TU IN TAM ...

Zlatoporočenca Alojzija in Matevž Demšar z Loga v Poljanski dolini — V soboto, 15. februarja, sta slavila petdeset let skupnega življenja Jelarjeva z Loga. Mama Alojzija je doma iz bližnjih Brodov, stara je štirinsedemdeset let, oče Matevž pa je dve leti starejši. Oba sta vsekozi kmetovala na svoji kmetiji na Logu, kjer se jima je rodilo deset otrok, pet sinov in pet hčera. Danes imata tudi enaindvajset vnukov in vnučkin ter štiri pravnuke. Jubilej sta proslavila v soboto zvečer s svojimi domačimi. — V. Stanovnik

Boljša preskrba

Škofja Loka — Krajan Luše in Lenarta v Selški dolini so se pritoževali, da je preskrba v prodajalnah slaba in da delovni čas ne ustreza njihovim potrebam. Zato so se v proizvedno-trgovskem in gostinskem podjetju LOKA, tozdr. prodaja na drobno odločili, da bodo v prodajalnah ponudbo izboljšali, obratovalni čas pa prilagodili potrebam krajanov. Hkrati pa jim dajejo tudi pobudo, da bi prodajalni prevzel privatnik kot obrtno dejavnost, kar se je kot dobro izkazalo v drugih manjših krajih.

V. Stanovnik

Prijeten družabni večer

Podbrezje — Kulturno umetniško društvo Tabor in krajevna organizacija ZZZB NOV sta v nedeljo, 9. februarja, v dvorani kulturnega doma v Podbrezju pripravila družabni večer. Proslavili so slovenski kulturni praznik, srečanje pa so popestrile tudi maskare. Vse sili in zadovoljni so bili najmlajši, mladi in starejši. Za ples in razvedrilo igral ansambel Triglav. Najlepše maske so nagradili.

S. P.

Pojasnilo

Novi telefoni in Dom vaščanov

Pod tem naslovom je bil v Gorenjskem glasu 7. februarja objavljen članek, za katerega smo ocenili, da je potreben pojasnila. Lahko bi se namreč zgodilo, da bi bili kasneje občani v območja telefonske centrale Voklo razočarani ali pa bi Podjetju za ptt promet očitali, da so bili zavedeni.

10. januarja letos je bil namreč v Podjetju za ptt promet Kranj sestanek s predstavnikoma krajevnih skupnosti. Na njem smo ugotovili, kakšno je današnje stanje v zvezi s telefonskim omrežjem na tem območju. Pogovarjali smo se tudi o možnostih za razširitev in povečanje omrežja oziroma o zamenjavi sedanje telefonske centrale in povezavi s Kranjem.

Predstavnikom krajevnih skupnosti smo nedvoumno povedali, da vsi stroški v celoti bremenijo občane oziroma bodoče naročnike. To pa zato, ker bi na tem območju prehitevali začrtani razvoj. Prav zato je treba najprej ugotoviti celotno predračunsko vrednost tako glede nabave avtomatske telefonske centrale kakor glede razširitve telefonske mreže in preusmeritve obstoječe na povezavo s Kranjem. Šele ko bodo znani vsi stroški, naj bi se v krajevnih skupnostih lotili zbiranja denarja. To pa zato, da bo vsak bodoči naročnik že na samem začetku vedel, kakšni bodo stroški za telefonski priključek.

Govoriti o tem, da je zbrana že 62 odstotkov vsega predvidenega denarja, je zato neodgovorno. Prav tako je neogovorno postavljati rok izgradnje za november letos. Sklenjen namreč še ni niti sporazum med PTT in krajevnimi skupnostmi. Sporazum pa bo določal pogoje in roke tako glede dobave avtomatske telefonske centrale kot glede VF opreme.

Po dosedanjih zbranih podatkih predvidevamo, da bodo okvirni stroški znašali okoli 120 milijonov (novih) dinarjev.

PODJETJE ZA PTT PROMET
KRANJ

... KRATKE PO GORENJSKI

Kaj bo v starem gasilskem domu? Gasilci v Vogljah so v novozgrajenem Domu vaščanov že dobili svoje prostore. Nekdanji gasilski dom, ki je bil zgrajen leta 1900 in obnovljen 1953. leta, je zdaj prazen. Zanj se zanimajo mladinci, ki bi v njem radi organizirali različne športne in druge dejavnosti. Gasilci se bodo o tem, čemu naj bi služil dom v prihodnje, pogovorili na svojem občnem zboru. — A. Ž.

Vabilo kinologom iz Naklega

● Naklo — Kinološko društvo Naklo organizira predavanje o vzreji in vzgoji šolanov psov v petek, 21. februarja, ob 19. uri v domu Kokrškega odreda Naklem. Vabljeni vsi kinologi, posebno tisti, ki bodo letos šolali svoje pse. Vpis v tečaj bo takoj po predavanju. Tečaj se bo začel v ponedeljek, 3. marca ob 16. uri.

Kinološko društvo Naklo

Pred zahtevnimi nalogami

Škofja Loka, februarja — Knjižnica Ivana Tavčarja bo spomladi odprla novo izposojevališče na Trati in uredila mladinski oddelk, obnovljena bosta kulturni dom v Žireh in plavž v Železnikih, oživiti pa bo treba tudi delo gledališča.

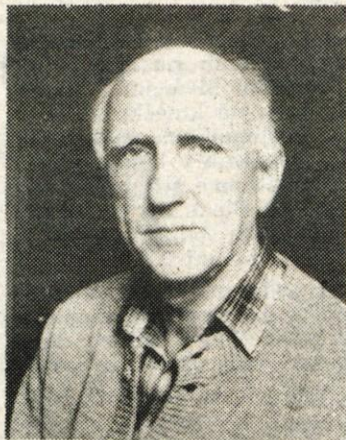
Precej zahtevne naloge so si zastavili v škofjeloški knjižnici Ivana Tavčarja, ki z izposojevališči v Gorenji vasi, Poljanah, Železnikih, Žireh, Sovodnju in na Trati zadovolji večji del prebivalcev vse občine. Razen tega je organizirana tudi izposojevalnica potujoče knjižnice v Centru slepih v Škofji Loki in Sorici. Letos spomladi nameravajo urediti novo izposojevališče na Trati ter urediti izposojevališči v Žireh in Poljanah. V matični knjižnici v Škofji Loki bodo preselili in uredili mladinski oddelk v prvem nadstropju, se povezali s šolami in šolskimi knjižnicami in razvili nove oblike dela z mladimi bralci.

»V prihodnje, morda že v naslednjem letu, bomo odprli tudi kapucinsko knjižnico, ki bo Ločanom prikazala dragocene knjige, ki so zanimive za naše področje, vendar so se iz njih do sedaj izobraževali predvsem kapucini,« pravi strokovni sodelavec v občinski kulturni skupnosti Vlado Rozman: »Prav tako je zanimiv loški zgodovinski muzej, ki pa je že odprt za znatno in praktično uporabo. Posebno dobro sodeluje s šolami, saj z »arhivskimi urami« pomaga v izobraževalnem procesu.«

Poteka tudi akcija za obnovo kulturnega doma v Žireh, obnove pa bo potreben tudi škofjeloški grad. Loški muzej pripravlja gradivo in dokumentacije za nove arheološke, etnološke, numizmatične in geolo-

ške zbirke in dopolnitev kulturno-zgodovinske zbirke, zbira in evidentira premične dediščine in se ukvarja z raziskovalnim delom. Po dogovoru s Šeširjem in na podlagi odločitve odbora za prenovo Škofje Loke bo letos muzej prevzel kaščo na Spodnjem trgu. »Po popravilih in ureditvah prostorov bo kašča namenjena za stalno galerijo, kjer bo razstavljeno vse, od fresk do sodobne likovne umetnosti na škofjeloškem koncu. Obenem bo v kašči tudi prostor začasne likovne razstave in prodajne galerije. Združenje umetnikov v Škofji Loki ima v načrtu adaptacijo prostora dosedanjega INDOK centra na Mestnem trgu, ki naj bi služil za potrebe razstavne in prodajne galerije. Združenje umetnikov že uspešno deluje, premalo pa se ukvarja z eno izmed pomembnih nalog, zaradi katerih je bilo ustanovljeno; akademski umetniki se namreč premalo povezujejo z amaterji. Čeprav je priprava razstav draga, mislim, da bi morali pripraviti tudi več razstav,« razmišlja Vlado Rozman.

V povezavi s strokovnimi delavci Muzeja v Škofji Loki uspešno deluje tudi Muzejsko društvo v Železnikih. S pomočjo Regionalnega zavoda v Ljubljani bodo začeli obnovljati plavž in Plavcevo hišo v Železnikih. Med proučevanjem zgodovine Selške doline pa bo končno treba ugotoviti, kako stara je žaga,

ki se v Železnikih omenja že leta 973, in kakšen pomen je imela.

»Svet za ohranjanje in razvijanje tradicij NOB pripravlja zbornik, v katerem bo zajeta loška zgodovina iz časa narodnoosvobodilnega boja, pripravljajo pa tudi vrsto raziskovanj iz tega časa,« pravi Vlado Rozman.

V Škofjeloški občini je razgibana ljubiteljska kulturna dejavnost, v več kot devetdesetih sekcijah; te nameravajo v letošnjem letu organizirati nad sedemsto prireditev. Za njihovo spodbujanje in množičnost skrbi Zveza kulturnih organizacij v Škofji Loki. Manj uspeha je pri delu Loškega gledališča, ki je po obnovi zaživelo, zadnja leta pa je premalo izkoriščeno. Kulturna skupnost je že sprejela sklep o nastavitvi kulturnega animatorja za amatersko gledališko dejavnost, ki naj bi s strokovnim delom pomagal oživiti delo loškega odra, saj sami amaterji niso kos zahtevnim pripravam gledaliških del, čeprav med Ločani vedno zbudijo precej zanimanja.

V. Stanovnik

Tržič poje 86

Nagrade za kulturno dejavnost

Tržič, februarja — Revija pevskih zborov v Tržiču je bila ob enem priložnost za podelitev občinskih nagrad za kulturno ljubiteljsko delovanje

Zveza kulturnih organizacij Tržič v petek zvečer pripravila peto pevsko revijo Tržič poje 86. Na prireditvi v osnovni šoli v Križah je nastopilo šest pevskih zborov, ki ljubiteljsko delujejo v tržički občini, nastopila so tudi gostje — oktet SPD iz Orovelj. V programu, ki je obsegal predvsem slovenske narodne ali porodele pesmi, so nastopili: zbor VZ Tončke Mokorel pod vodstvom Milene Hostnik in Marije Gašperlin, kvintet bratov Zupan, zbor Društva pokojencev Tržič pod vodstvom M. Ošabnika, Komorni zbor Peko pod vodstvom Janeza Forška, mešana pevski zbor KUD Lom pod vodstvom Toneta Sokliča in Moški pevski zbor pod vodstvom Francija Šabona.

Na pevski reviji je Kulturna skupnost Tržič podelila tudi Kurnikove nagrade za leto 1985 najzaslužnejšemu delavcu na področju ljubiteljske kulture. Zlato plaketo za ži-

vljenjsko delo na področju amaterske kulture je prejel **Jernej Jezeršek**. Pred vojno je bil pri dramski sekciji sokolskega društva Sovodenj, po vojni pa se je vključil v kulturno življenje Tržiča.

Srebrno plaketo za 30 let uspešnega pevskega poustvarjanja je prejel **Ivan Gramc**. Njegova pevska dejavnost sega že v čas vojne, po vojni pa je bil član vrste pevskih skupin, pa tudi zdaj poje v Komornem zboru Peko.

Bronasto Kurnikovo plaketo za likovno področje je prejel **Stane Perko**, slikar in fotograf.

Bronasto plaketo za delovanje v Pihalnem orkestru Tržič je prejel **Franc Pogačnik**, ki je član orkestra že skoraj 25 let.

Bronasto plaketo za najaktivnejše društvo v preteklem letu je prejelo **KUD Podlujbelj**.

Boris Kuburič

Pred tretjo premiero

Kranj — Kranjsko eksperimentalno Gledališče čez cesto pripravlja že tretjo premiero te sezone — Milana Jesiha Afriko. To je krstna izvedba razburiljive farse iz kmečkega življenja s petjem in poplesovanjem. Sodeluje skoraj celoten ansambel Gledališča čez cesto: Jože Basaj, Vanja Slapar, Andrej Grašič, Dunja Jekovec, Andreja Ažman, Rado Pretnar, Igor Pavlovič, Kondi Pižorn, Franci Kranjec, Herman Mubi, Neža Jagodic, Jelena Savič, Nataša Perne, Klavdija Debelak, Damjan Perne, Bojan Regouc in Igor Zaletel. Režira Iztok Alidič, koreograf Dragica Klavora, scenograf Blaž Basaj, kostumograf Hilda Zaletel. Premiera je predvidena za 5. marec.

Koncert v glasbeni šoli

Sopranistka Olga Gracelj in Trio Lorenz

Kranj — V četrtek, 20. februarja, ob 19.30 bo v dvorani Glasbene šole koncert, na katerem se bodo ljubiteljem glasbe predstavili znana sopranistka Olga Gracelj in Trio Lorenz (Primož — klavir, Tomaž — violina, Matija — violončelo). Program koncerta obsega G. F. Händla Tri nemške arije za sopran, violino in basso continuo, Šostakovičev Trio v e-molu, op. 67, I. Štuhca Art (komponirano za Trio Lorenz) ter S. Rahmaninova Romance za visoki glas in klavirski trio.

Jubilej jeseniških likovnikov

Jesenice, 14. februarja — V razstavnem salonu DOLIK na Jesenicah so minuli petek odprli skupinsko razstavo članov likovne sekcije DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar — Razstava je jubilejna zato, ker likovniki praznujejo 40-letnico ustvarjalnega dela

S skupinsko razstavo članov likovne sekcije DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar so minuli petek v likovnem salonu DOLIK-a sredi Jesenic slovesno počastili 40-letnico dela ustvarjalnosti dolinskih likovnikov.

Na Jesenicah so likovniki organizirano ustvarjali že v letih pred vojno in tudi med njo, koso se zbirali v likovnem krožku, ki ga je vodil Jože Rebulj. Zato so se lahko takoj po vojni uveljavili in v prvem letu ustanovne imeli petnajst članov.

Danes je pri Doliku petintrideset članov, ki redno razstavljajo na samostojnih ali kolektivnih razstavah. Klade so si pridobili predvsem z li-

kovno šolo, ki jo je vodil akademski slikar Jaka Torkar z Javornika, saj je na Jesenicah in v okolici veliko ljudi, ki jih slikanje zanima, le prave strokovne pomoči niso našli. Šola je bila koristna in vestno so jo obiskovali tako mladi kot stari slikarji — amaterji.

Pred dvema letoma je jeseniški DOLIK podpisal listino pobratenja s sorodno likovno skupino RELIK iz Trbovelj, s katero jeseniški likovniki sodelujejo že vrsto let. Likovniki, ki se pojavljajo na vseh krajih in mestih Slovenije in prizadevno ustvarjajo ob spodbudah in ocenah strokovnjakov, na leto organizirajo ra-

zne slikarske kolonije. Planinsko društvo Jesenice in Planinsko društvo Dovje-Mojstrana sta priskočila na pomoč in za slikarje odprli planinski postojanki v Vratih in na Vrščiču, v zadnjem času se je poveljno odzvala tudi gostinsko-turistična delovna organizacija Gorenjka z Jesenic, ki vsako leto gosti jeseniške slikarje in njihove goste iz vse Slovenije v Podkorenju. Slikarji si izbirajo izvirne motive lepega gorskega sveta in stare slovenske arhitekture, ki že počasi, a vztrajno izginjajo — tudi v tem je vrednost njihovih platen, ki kasneje visijo po planinskih kočah in v delovnih organizacijah.

Dolikovci so v minulih štirih desetletjih veliko razstavljali doma in v tujini. Na Jesenicah so se z deli predstavili na 111 skupinskih razstavah, 26 pa je bilo samostojnih. Ko so na Jesenicah ob dolgoletnih prizadevanjih slikarjev, ljubiteljev likovne umetnosti in predvsem osebnemu prizadevanju Joža Varla, kulturnega delavca, odprli likovni salon, si je lahko dela ogledalo še več ljudi. Razveseljivo je, da si vsako razstavo, tudi gostujočo, ogleda 830 ljudi, sleher na otvoritev pa se začne s prijaznim in kvalitetnim kulturnim programom.

D. Sedej

Največji uspeh Prešernovega gledališča

V izboru za Mess

Kranj — Življenje in smrt J. P. Marata v uprizoritvi Prešernovega gledališča Kranj je bila uvrščena med najboljše slovenske predstave te sezone. Prihodnji teden, v sredo, si jo bo ogledal selektor sarajevskega gledališkega festivala

V sredo, 26. februarja, to je sredi Tedna slovenske drame, bo v Prešernovem gledališču predstava Matjaža Zupančiča Življenje in smrt J. P. Marata. S to predstavo (ogledal si jo bo selektor) je Prešernovo gledališče prišlo v izbor za sarajevski gledališki festival v prvi polovici aprila letos in sicer v tisti del programa, ki ga prireditelj označuje kot Gledališče danes. V tem programu so razen kranjskega gledališča še SNG Drama Ljubljana z Malomeščansko svatbo, predstava MGL Proces in PGD Nova Gorica s predstavo šest oseb išče avtorja.

Predstava življenje in smrt J. P. Marata je v celoti samostojen projekt Prešernovega gledališča. Uvrstitev v ožji izbor slovenskih predstav za sarajevski Mess je dokaz, da se Prešernovo gledališče med slovenskimi poklicnimi gledališči prebija dlje, kot bi od nepoklicnega lahko pričakovali. Marsikomu ta preboj ne gre v račun, čeprav se je to dogajalo tudi že v preteklih letih. S Svatbo Rudija Šeliga na primer, ki sicer ni sodelovala v Sterijevem pozorju, a jo je selektor novosadskega festivala kasneje uvrstil med najboljših deset jugoslovanskih predstav. V tekmovalnem sporedu Borštnikovega srečanja (rezerviran za poklicna gledališča) pa je Prešernovo gledališče doslej sodelovalo s predstavami: Svatba, Stvar Jurija Trajbasa in Avdienco — Vernissage. Na zagrebškem festivalu poklicnih gledališč Gavelline večeri pa je sodelovala predstava V raju, na vzvodu.

Predstava za selektorja bo obenem tudi priložnost za vse, ki si igre Življenje in smrt J. P. Marata, ene najboljših gledaliških predstav te gledališke sezone v Sloveniji, še niso ogledali.

(ar)

Glasbeni dogodek

Zborovska pesem

Kranj — V petek, 21., in v soboto, 22. februarja, bo v koncertni dvorani Delavskega doma občinska pevska revija

V obeh večerih bo nastopilo 16 pevskih skupin, ki bodo skozi tri pesmi občinstvu predstavile del skladb iz svojih obsežnejših repertoarjev. Prireditelj ne bo imela samo koncertnega značaja, temveč bo tudi letni pregled dejavnosti posameznih zborov. Reviji bo prisostvovala strokovna komisija (Matevž Fabijan, Egi Gašperšič in Samo Vremšak), ki bo ocenjevala kvaliteto izvedbe. Ocenjena ne bo pomenila le ene od izhodišč za kategorizacijo pevskih skupin znotraj kranjske občine, temveč bo tudi podatek o njihovi kvaliteti ter smernik za delo v prihodnje. Ob ocenjevalni funkciji gre tako tudi za

eno od oblik neposredne pomoči zborom v njihovi rasti.

Organizator občinske pevske revije — Odbor za glasbeno dejavnost pri ZKO Kranj — pričakuje, da sedeži v koncertni dvorani Delavskega doma ne bodo samevali, ter meni, da ima Kranj dovolj publike, ki si želi tudi tovrstne kulture.

Prireditelj bodo pospremile na pot uvedne besede predsednika kranjske ZKO Matevža Omana, program pa bo oba dni (začetek ob 18. uri) povezovala Lenka Krišelj. Obeta se torej glasbeni dogodek, ki ga ljubitelji zborovske pesmi zanesljivo ne bodo zamudili.

Vine Bešter

Teden slovenske drame 86

Peter Božič: **Kako srečen dan**
Branko Hofman: **Mož brez obraza**
Frane Milčinski: **Zvezdica zaspanka**

Kranj — Na Tednu slovenske drame, ki se v petek začneja v Kranju, vsaki sodeluje tudi eno od jugoslovanskih gledališč, ki je v preteklem letu uprizorilo slovensko dramsko delo. Lani je ob finančni pomoči Cankarjevega doma gostovalo v Kranju Narodno kazališče Avgust Cesarec s Seligovo Svatbo. Letos se, prav tako ob sodelovanju Cankarjevega doma, na Tednu slovenske drame varaždinsko gledališče predstavlja z Božičevim delom **Kako srečen dan**. Krstna uprizoritev je bila leta 1973 v nekdanjem avantgardnem gledališču Pekarna, isti režiser (Matija Logar) pa je predstavo v delno spremenjenem konceptu lani pripravil v Varaždinu. Po predstavi v Kranju na odru Prešernovega gledališča, na odru bodo predstavo spremljali tudi gledalci (nekaj manj jih bo kot sicer), pa se bo Božičevo delo selilo v Cankarjev dom.

Republiška Zveza kulturnih organizacij je letos predlagala za program Tedna slovenske drame kar dve uprizoritvi, vendar se je pri lutkovni predstavi Palček in sedem Sneguljčic (ne po krivdi organizatorja) zataknilo. Tako bo na programu le jeseniška predstava — monodrama Branka Hofmana **Mož brez obraza** v izvedbi Slave Marošević; režija Vesna Arhar, dramaturg Bojan Štih.

Med lutkovnimi predstavami je treba opozoriti na znamenito **Zvezdico zaspanko** Franeta Milčinskega, ki jo je lani na novo režiral Matija Milčinski. Dramaturg je bil Matjaž Loboda, likovna zasnova Branko Stojaković, glasba Jože Privšek, korepetitor Borut Lesjak. Nastopajo: Iztok Jereb, Sonja Konanenko, Peter Dougan, Nace Simončič, Breda Hrovatin, Nadja Vidmar, Jernej Slapernik, Berta Bojetu, Alenka Pirjevce, Božo Vovk in Laci Cigoj. Predstava, ki se jo marsikdo spomni iz otroških let, pa seveda ni namenjena samo najmlajšim.

(ar)

Z Božičevim delom **Kako srečen dan** gostuje na Tednu slovenske drame varaždinsko gledališče Avgust Cesarec.

Folklorna skupina Tehnik Škofja Loka

Pester program in številni nastopi

Škofja Loka — Od leta 1979, ko je folklorna skupina postala samostojno društvo, združuje mlade plesalce in glasbenike iz Škofje Loke in okolice. Te dni se pripravljajo na sprejem novih članov.

Gorenjski plesi pa tudi program drugih slovenskih in jugoslovanskih plesov so odlike Folklorne skupine Tehnik, ki se potrjuje na številnih nastopih v Sloveniji in tudi v tujini. Ustanovljena je bila na pobudo škofjeloške mladinske organizacije pred devetimi leti, čez dve leti je postala samostojno društvo, leta 1980 pa se je pod pokroviteljstvom SGP Tehnik preimenovala v Folklorno skupino Tehnik. V začetku so plesali le gorenjske in belokranjske plesne, sedaj pa so svoj program popestrili še s plesi drugih pokrajin in republik. Pripravljen imajo dveurni program, s katerim so se uveljavili na kultur-

nih prireditvah po vsej Sloveniji, zanj pa so dobili tudi občinsko in republiško priznanje.

»V preteklem letu smo imeli osemindeset različnih nastopov. Bili smo v pobrateni Medicini v Italiji, sodelovali smo na kmečki ohceti v Ljubljani, nastopali smo v Postojni, teden dni gostovali v hotelu Lev v Ljubljani, imeli smo štiri celovečerne nastope na Bledu,« pravi Drago Novak, umetniški vodja skupine. V skupini pleše dvanajst parov, člani pa so stari od šestnajst do osemindeset let. Te dni se pripravljamo na sprejem novih članov, želimo, da bi znali plesati vsaj valček in polko. Radi bi tudi glasbenike vseh vrst: harmonikarje, klarinetiste, violiniste in druge, ki imajo veselje do igranja v folklorni skupini.«

Sprejem novih članov v Folklorno skupino Tehnik bo v petek, 28. februarja, ob 20. uri v prostorih krajevne skupnosti Podlubnik.

Pripraviti obširen program plesov je za amaterje gotovo dolgotrajno delo. »Venček plesov, ki traja od deset do dvanajst minut, pripravljamo približno pol leta. Vaje imamo dvakrat na teden, ob ponedeljkih in petkih zvečer. Le s skupnim trudom

plesalcev in plesalk ter glasbenikov lahko pripravimo dober program, katerim se udeležujemo številnih prireditev. Pri svojih nastopih večkrat sodelujemo tudi s tamburškim orkestrom Bisernica iz Rateč pravi Drago Novak. V. Stanovnik

Čez tri mesece intenzivna gradnja predora skozi Karavanke

V karavanški vrtini sta voda in nevaren metan

Jesenice, februarja — Gradnja predora skozi Karavanke ni gradnja vaške trgovinice, zato nihče ne ve, koliko bo materiala in kako uporaben bo — Najbolj se bojijo metana, zato bodo delavci, ki bi prižgali cigareto, pri priči odpuščeni — Nemška firma prihaja na Hrušico z najmodernejšimi vrtnimi stroji

Naša javnost — ki se zaveda, kaj pomeni prometna in posledično vsa druga osamitev — z veliko pozornostjo sprejme vsako informacijo o gradnji predora skozi Karavanke. Zdaj si, po dolgih dvajsetih letih zamisli, načrtov in želja, končno lahko oddahne, kajti na Hrušici pri Jesenicah so začeli graditi predor.

• Vsak gradi in plača svoj del predora

Leta 1967 so strokovnjaki izdelali prvo študijo z 22 inaicami predora in se ozirali po Karavankah od Rateč tja do Jezerskega. Obveljala je Hrušica. Avstrijska in naša stran sta leta 1974 ustanovili meddržavno komisijo, leta 1977 sta podpisali meddržavno pogodbo, zelo neugodno za Jugoslavijo: Jugoslavija naj bi najela kredit tudi za gradnjo na avstrijski strani. Leta 1980 so pogodbo spremenili, tako da zdaj vsaka stran nosi svoje stroške in gradi po svoje.

Zahodno predorsko cev bomo gradili v dveh etapah, za gradnjo je bila razpisana licitacija. Prijavilo se je sedem tujih firm in 12 domačih. Ponudbe so bile zanimive, saj je bila najvišja cena še enkrat višja od najnižje. Izbrali so najcenejšega domačega ponudnika, Slovenijaceste, in nemško firmo Pollensky Zöllner. Slovenijaceste bodo prevzele 70 odstotkov del, nemško podjetje pa bo na Hrušico pripeljalo stroje in strokovnjake. Avstrijci sicer pravijo, da svoje strani ne bodo mogli zgraditi do leta 1990 in bodo najbrž zahtevali, naj se gradnja za leto dni podaljša. Mi smo večji optimisti ...

• 60 novih milijard dinarjev

Predračunska vrednost predora je bila 10 milijard dinarjev, po cenah lanskega leta znaša 14,2 milijarde dinarjev. Gradnja se bo podražila na 35 milijard dinarjev za prvi del predora in dosegla skupno ceno 60 milijard dinarjev. Polovico denarja je tujih kreditov, zdaj je že odobrenih 20 milijonov dolarjev in jih že lahko »črpajo«. Gradbeniki bodo dobili denar iz posojila takoj in toliko, kolikor bo znašala vrednost potrjene posamezne gradbene situacije. Med lastnimi sredstvi cestnega slovenskega sklada bo vir bencinski dinar.

Tuja posojila so ugodna, saj velja petletni moratorij — denar se vrača po petih letih. Predor je ekonomsko upravičen, saj so po 136 inaicah pobiranja predornine dognali, da se bo sam vzdrževal po desetih letih obratovanja. Leta 1990 bo sprejel do 8000 vozil na dan. Če bi danes plačevali predornino po 900 dinarjev za osebna vozila in po 1800 dinarjev za tovornjak, bi na leto zbrali 300 starih milijard dinarjev.

• Delavcem grozi metan

Glavni projekti so že na mizi, zdaj poteka lokacijski postopek. Za »električni« del v predoru je izdelala projekt švicarska firma, za geološki del firma iz Salzburga, gradbeni del firma iz Münchna, naprave za krmiljenje v predoru je načrtovala Iskra. Jugoslovani imamo pač malo izkušenj s takimi predori.

Predor bo dolg 7,9 kilometra, od tega polovico na naši strani. Leži 655 metrov nad morjem, prečni profil znaša 90 kvadratnih metrov. Vozišče bo široko 7,5 metra in bo betonsko, hitrost v predoru bo 80 kilometrov na uro kot v vseh predorih. V njem bo sodoben sistem zračenja, na stropu 42 večjih ventilatorjev z močjo po 3150 KWh in 70 manjših z močjo 470 KWh. Povsod bodo odstavne in obračalne niše ter varnostni sistem. Vode za gašenje mora biti toliko, da zadostuje za dveurno gašenje po 20 litrov na sekundo.

Razsvetljava bo točkovna in ne linijska kot na Ljubelju: Avstrijci so namreč ugotovili, da je močna razsvetljava huda potrata elektrike in velik strošek, zato so razsvetljava v vseh svojih predorih zmanjšali.

Predor je mednarodni, »komanda« bo zato izmenično vsak mesec druga — zdaj jugoslovanska, zdaj avstrijska. Na ploščadi pred predorom bodo na obeh straneh pri vstopu potniki opravili vse formalnosti, ker mora biti izhod iz predora vedno nemoten.

Najbolj pa se gradbeniki bojijo geološke sestave terena, saj na naši strani pričakujejo lapor, skrilavec, metan in vodo ter velike hribovne pritiske. Načrtujejo kar šest vrst zidnih oblog, vedno pa bo pri delu inženir rudarstva z najmanj 5-letno prakso. Delali bodo podnevi in ponoči, delavci bodo tako kot pri predorih po svetu takoj odpuščeni, če bodo le za hip ravnali proti varnostnim predpisom.

• Avtocesta šele v zamislih

Le težko si je predstavljati, kako naj bi Jesenice sprejele približno 8000 vozil iz predora, ker so že zdaj ozko prometno grlo. Republiška skupnost za ceste upa, da bo po posameznih odsekih vendarle zgradila cesto skozi Podmežaklo, mimo Jesenic, od predora do Lipe. Od tam naj bi čez Savo zgradili most. Nekateri so predlagali, naj bi okoli 400.000 kubičnih metrov materiala iz predora vozili kar na nasip Podmežaklo, vendar tako preprosto to ni. Material bodo deloma nalagali na ploščad pred predorom, nihče pa ne ve, kakšen bo in koliko ga bo, saj gradnja predora ni gradnja vaške trgovinice.

Republiška skupnost za ceste ima prazno blagajno in ko Jeseničani vztrajajo, da se avtocesta mimo Jesenic mora graditi, pravijo, da so tudi druge ceste v Sloveniji še huje obremenjene. Obalna cesta, denimo, sprejme na dan kar 21000 vozil, da ne govorimo o drugih slovenskih naseljih, kjer je promet prav tako gost.

Zato se utegne zgoditi, da bo promet zasilno potekal tudi skozi Jesenice, ko naj bi leta 1990 predor odprli (tri leta bodo samo vrtnali po šest metrov na dan). Zato so zgradili pri Carinarnici obvoznico, zdaj pa bodo popravili in razširili še železniški nadvoz pri TVD Partizanu.

D. Sedej

Zimsko izobraževanje kmetov, kmečkih gospodinj in mladih združnikov

S tople peči na predavanja in tečaje

Radovljica, februarja — Nekateri še vedno mislijo, da kmetje pozimi le posedajo po pečeh in se mastijo s klobasami. Ne bo držalo. Zima je predvsem čas za delo v gozdu, za popravilo kmetijskih strojev, za »kovanje« načrtov, izobraževanje, poučne izlete ...

V gorenjskih kmetijskih združenjih in temeljnih organizacijah gozdnih kooperantov potekajo prek vse zime različna predavanja in tečaji. Kmečke gospodinje se učijo vozlanja, pletenja, peke kruha, kuhanja in drugih gospodinjskih opravil, kmetje poslušajo predavanja o pridelovanju poljščin ter o prireji mesa in mleka, mladi združniki sestankujejo, preganjajo osamljenost in spletajo poznanstva. Vsi skupaj si tudi želijo, da bi se odpeljali še na poučni izlet — kamorkoli že, samo da bi videli, kako kmetujejo in gospodarijo drugod in da bi pozabili na vsakdanje probleme v hlevu, v gozdu ali za štedilnikom.

V Gozdnem gospodarstvu Bled, v temeljni organizaciji kooperantov, združujejo en odstotek od vrednosti odkupljenega lesa v kmečke sklade: za predavanja in tečaje, za dejavnost mladih združnikov in aktivov kmetov ter tudi za razne posege v kmetijska zemljišča. Tamkajšnja pospeševalka Majda Lončarjeva usmerja s pomočjo svojih stanskih kolegov v bohinjki, blejski in radovljiški združenja celotno izobraževanje v radovljiški in jeseniški občini in ima tudi najboljši pregled nad tem, kaj se je letos na tem področju že dogajalo in kaj še načrtujejo. Kmetje bodo (so) v letošnji zimi poslušali predavanja o kužnih boleznih, predvsem o vse bolj razširjeni ikričavosti pri govedu, o nadziranju mlečnosti krav in selekciji pri goveji živini, o pridelovanju silažne koruze ter o urejanju silnikov, odkupovalci mleka pa tudi predavanja o higieni zbiranju mleka. Večina teh predavanj se je zvrstila na Brezjah, Planini pod Golico, Bledu, Lancovem, v Mojstrani, Zabreznici, Bohinju, Podnartu, Begunjah in Ratečah.

Članice dveh jeseniških in petih radovljiških aktivov kmetov so v letošnji zimi že poslušale predavanje o kmečkem turizmu. V Mošnjah je bil decembra pletilski tečaj. Šestindeset kmetov se je udeležilo tečaja o peki domačega kruha na Srednji Dobra-

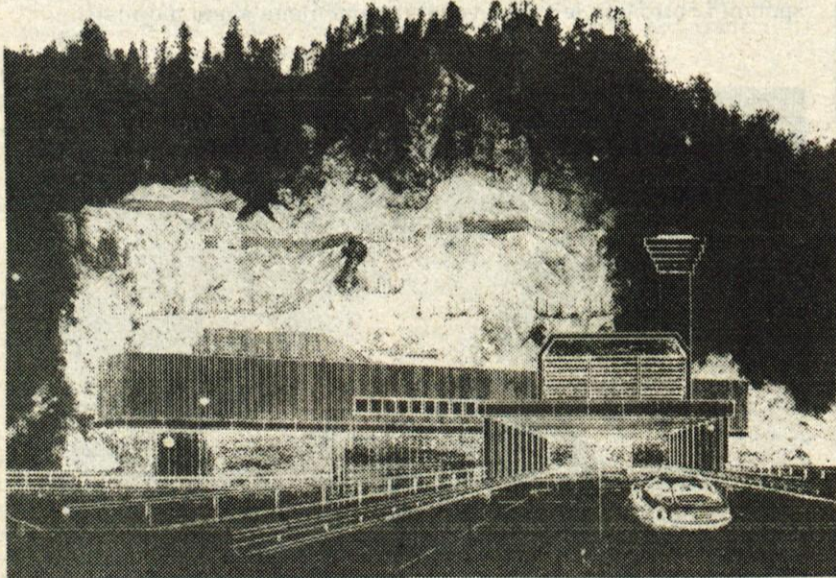
vi, v Gorjušah in na Koprivniku. Za vse so bila (bodo) koristna predavanja o uporabi zdravnih zelišč in o boleznih umazanih rok. Gospodinje v Bohinjske Bele so se na tečaju učile, kako hitro pripraviti kosilo (na kmetih se ob koničah vedno mudi) in kako urediti mizo za svečano pogostitev. Podoben tečaj bo ta teden tudi v Zabreznici, 24. februarja pa se bo začel še v Gorjušah in na Koprivniku. Kmetice si tudi letos želijo na strokovno ekskurzijo, vendar se zapleta pri denarju. Nekateri namreč še vedno mislijo, da tovrstni izleti nimajo izobraževalnega značaja in da gre le za zapravljanje denarja.

Podobno kot v radovljiški in jeseniški občini je tudi drugod na Gorenjskem. Anton Potočnik, vodja pospeševalne službe v Gorenjski kmetijski združenji, nam je povedal, da so doslej pripravili devet predavanj o pridelovanju pšenice, krompirja, koruze in travinje — na Kokrici, v Naklem, Goricih, Podbrezjah, Zalogu, Cerkljah, Šenčurju, Velesovem in Voklem; ta in prihodnji mesec pa jih načrtujejo še na območju kranjske Sloge. Udeležba je zadovoljiva: pridejo predvsem uspešnejši združniki, medtem ko kmetovki dosega slabše rezultate in bi jim znanje še kako koristilo, ni blizu. Morda je krivo

tudi to, da predavatelji nimajo niti krede in table, kaj šele diapozitivov in filmov.

V Naklem končujejo v teh dneh tečaj vozlanja, na katerem je v treh skupinah sodelovalo blizu štirideset kmetov. Včeraj so poslušale še predavanje o uporabi zdravnih zelišč, v soboto pa se bodo odpravile v Padovo na vrtnarski sejem. Mladi združniki načrtujejo predavanje o prvi pomoči pri živini, pred dvema tednoma pa so se mudili na izletu po kmetijsko razviti vzhodni Sloveniji.

Povejmo še to, da so predavatelji in vodje tečajev zelo zadovoljni s svojimi slušatelji. »Le malokdaj imamo opravka s tako hvaležnimi in znanja željnimi poslušalci,« pravijo. C. Zaplotnik

Že pred desetimi leti sta se avstrijska in jugoslovanska stran dogovarjali o gradnji predora in tedaj pripravili tudi načrte — zdaj bodo gradili predor le z eno predorno cevjo, kajti za dve ni ne na jugoslovanski in ne avstrijski strani dovolj denarja. Na skici: severni portal predora.

Humana akcija 500 delavcev Remontnih delavnic

Enodnevni zaslužek za sodelavca

Jesenice, februarja — Delavci Remontnih delavnic jeseniške Železarnice so se odločili, da za družino smrtno ponesrečenega sodelavca delajo eno prosto soboto — Dali bi še več, če humani denar ne bi bil obdavčen

Sredi januarja letos se je v temeljni organizaciji Remontne delavnice v jeseniški Železarni smrtno ponesrečil 35-letni tesar Janez Zupančič z Javorniškega rovta. Delal je na žerjavu, kjer je v dopoldanskih urah nameščal »plohe«, in ker deske ni uspel takoj potegniti, je prišlo do hude poškodbe.

Janez Zupančič je bil v Železarni zaposlen devet let, bil je vreden in priden delavec. Sodelavce, s katerimi se je odlično razumel, je njegova smrt globoko pretresla, še posebej, ker je zapustil ženo in tri majhne otroke. V Remontnih delavnicah so sklenili, da mu pomagajo.

Železarna vedno primerno poskrbi za odškodnine ponesrečenih delavcev in za pomoč prizadeti družini. Tako bo tudi tokrat, ko razmišljajo, kako bi najustrezneje pomagali otrokom, ki so ostali brez očeta. Sindikalna organizacija Železarnice je denarno že pomagala delavci Remontnih delavnic pa so se na pobudo svoje osnovne organizacije tokrat prvič odločili, da namenijo prizadeti družini enodnevni sobotni zaslužek.

Pobuda je prišla iz sindikalne organizacije, kjer je bil Zupančič zaposlen. Njegovi sodelavci so prvi podpisali izjavo, da namenijo enodnevni zaslužek.

Alojz Beguš, namestnik vodje gradbenega oddelka na Jesenicah: »V Remontnih delav-

nicah je zaposlenih 500 delavcev in vsi bodo dobili izjavo za pomoč prizadeti družini. Do zdaj se je večina že odločila, saj je delavce vest o smrtni nezgodi zelo prizadela. Tesarji opravljajo zelo nevarno delo: med delom tesarjev na hišah ali v proizvodnji je velika razlika. Zato si že nekaj časa prizadevajo, da bi uveljavili beneficirano delovno dobo.«

Ivan Razinger, predsednik sindikalne skupine »V našem gradbenem oddelku smo se že pred časom odločili, da bomo ob nesrečah vedno pomagali sodelavcem ali družinam. Tudi v naš pravilnik smo zapisali, da na mesec vsak prispeva po 200 dinarjev za samopomoč, ki jo uporabljamo ob takih primerih. Ni se nam zdelo dobro, da bi pobirali prostovoljne prispevke. Tedaj se namreč dogaja vse mogoče: nekateri dajo več, drugi ne morejo in podobno. Veliko bolje je zatorej, da vsi dobijo zanesljivo in enakovreden znesek.«

Jože Ažman, tesar: »Pobuda, da bi prav vsi zaposleni dali zaslužek osmih delovnih ur, se mi zdi poštena in humanana. Janez je bil moj sodelavec in dober delovni tovariš, zato sem še toliko bolj prizadet. Rad bi, da bi družina, ki bo silno težko prebolela izgubo moža in očeta, dobila ves znesek, ki ga namenja 500 ali morda nekoliko manj delavcev Remontnih delavnic. S tem mislim, da ne bi od soli-

darnostnega zneska odbili tudi davka in prispevkov, ker bi družina tako dobila višjo denarno pomoč. Seveda se vsi delavci zavedamo, da je to zelo malo pri tako hudi izgubi.«

Aleksander Kogoj, plastičar: »Poznal sem ga, bil je dober fant in sodelavec. Delo tesarjev je nevarno in težko, kar kaže tudi to, da se je skoraj na enak način pred petimi leti smrtno ponesrečil Sašo Praprotnik. Morali bi kaj ukreniti, kajti ko se zgodi, je prepozno. Prispeval bom kot sodelavci, dali bi še več, ko bi vedeli, da bo ta humani in solidarnostni prispevek oproščen vseh dajatev.«

Akcija Remontnih delavnic jeseniške Železarnice je z gledna in pohvalna, saj je pomoč družini v hudi človeški in življenjski stiski. 500 delavcev, ki bodo dali enodnevni zaslužek, daje enkratno pomoč brez vseh pomislekov, le to bi radi, da bi družina dobila resnično ves zaslužek in da bi bil humani dinar oproščen običajnih davkov in prispevkov. D. Sedej

Še enkrat:

Sožitje se neha na gozdnem robu

Čeprav se poklicno ukvarjam predvsem s sadjarstvom, me je članek, ki je nedavno izšel v Gorenjskem g'asu pod gornjim naslovom, spodbudil, da vam napišem nekaj misli v zvezi z njegovo vsebino. Za to sem se odločil, ker je v njem omenjen moj, sedaj že pokojni oče v zvezi z njegovo študijo o planšarstvu in katere vsebino bi utegnili bralci v povezavi z raziskavo tov. Evgenija Azorova napačno razumeti.

Zelim poudariti, da se moj oče ni nikdar zavzemal za kakršnokoli negospodarno krčenje gozdov, kar bi se dalo sklepati na podlagi objavljenih zaključkov E. Azorova, saj se je sam vedno dobro zavedal tako njegovega gospodarskega kot tudi varovalnega pomena. V tako imenovani ločitvi gozda od paše je videl prednosti za obe gospodarstvi veji — za gozdarstvo in kmetijstvo. Krčenje gozda na relativnih gozdnih tleh naj bi le dopolnilo obseg že očiščenih in intenziviranih pašnikov v taki meri, da bi se gozd razbremenil gozdne paše, pašniki pa bi se začeli v obsegu, da bi lahko zagotavljali ob intenzivnem oskrbovanju dovolj paše za živino pašnih upravičencev in hkrati omogočali načrtno organizacijo pašnega obrata. Pri tem ni nikoli izključeval morebitne pogoditve manj ustreznih delov samih pašnikov. Take rešitve bi bile prav gotovo neprimerno bolj vsestransko sprejemljive in pravične, kot so bile enostranske in protizakonite (zakon o agrarnih skupnostih) odločbe o prepovedi gozdne paše na Jelovici in še kje, katerim je nato sledilo preganjanje živinorejcev in živine ter rušenje nekaterih komaj dobro obnovljenih, v vojnem času uničenih koč in hlevov. Predvsem proti taki enostranski politiki se je, žal precej osamljeno, boril moj oče kot nekdanji referent za planšarstvo na Gorenjskem; skupaj s tistimi kmeti — pašniki upravičenci, ki še niso obupali in med katerimi so morali nekateri za kazen celo v zapor.

Popolno nepoznavanje ali nepriznavanje zgodovinskega razvoja planšarstva pa se kaže v trditvah E. Azorova, da so sedaj prav ti — pašni upravičenci — krivi za to neverjetno močno zaraščanje pašnikov in tudi nekaterih drugih kmetijskih zemljišč. Pašnike in vsa druga kmetijska zemljišča razen nekaterih pašnikov nad zgorjo drevesno mejo so v naših podnebnih razmerah ustvarili v potu svojega obraza naši predniki v boju z naravo in gosposko tako, da so jih iztrgali prevladujočemu gozdu. S tem so ustvarili veliko gospodarsko in kulturno dobro, ki pa je naš, sam vase zaverovani revolucionarni in potrošniški čas ne zna več pravilno ceniti. Ker pa so prav planinski pašniki med kmetijskimi zemljišči praviloma najbolj oddaljeni od oslabljenega »vzdrževalca« te naše kulturne krajine — kmeta — se je njegovo opuščanje v nevhvaležni borbi z nepremišljeno politiko in agresivno naravo najmočnejše pokazalo. Pri tem je posebno žalostno dejstvo, da prav naš socialistični politični sistem ni znal izkoristiti in pravilno usmerjati zgodovinsko izoblikovanega in od kmetov že od nekdanj priznane načina združevanja dela, sredstev in zemlje na planinah, temveč ga je na planinah v praksi v nasprotju s teorijo marsikje rušil, s čimer je pri kmetih izgubil precej zaupanja. Kako cinične so trditve, da so kmetje krivi zaraščanja pašnikov, pa še najbolj izpričuje dejstvo, da so gozdarji ponekod ne samo preprečevali čiščenje pašnikov, temveč so jih celo (ne samo na Jelovici!) namerno pogozdovali in nato še predlagali zemljiško-knjižno spremembo kulture in lastništva. Kdo je glavni krivec za to, da smo v nekaj desetletjih izgubili velik del tega, kar so ljudje s trudom ustvarjali dolga stoletja, bi torej ne bilo težko ugotoviti, pa vendar je najlažje pokazati na »grešnega kozla« — kmeta.

Strokovnjaki so menda pod vodstvom E. Azorova izračunali, da je vrednost hek-

tarskega pridelka lesa na Jelovici kar trikrat večja kot pa je vrednost pridelanega mesa in mleka na enaki površini. Ta ugotovitev je žalostna, toda verjetna, ker lahko vsak dan poslušamo brezuspešno jadikovanje nad izgubami tako zapostavljenih živinorejcev na eni kot tudi predimenzioniranih lesarjev na drugi strani premožnega GG, ki živi v precejšnji meri prav na račun obeh. Sprašujem pa se, do kdaj bo naša družba, ki ima v rokah »škarje in platno«, še dopuščala tako nepravilna razmerja? Kajti, gledano skozi očala naše ekonomike, bi bilo dejansko najbolje pustiti, da se kmetijska zemljišča ali zaraščejo z gozdovi ali se zazidajo, kajti tudi zidovi so navadno »bolj rentabilni« kot živinoreja. Naj na koncu samo še opozorim na velike škode, ki jih povzročata prerazmnožen divjad (srnjad, jeleni, mufloni, divji prašiči itd.) in to ne samo na kmetijskih zemljiščih, temveč tudi v gozdovih (Glas 14. 1. 1986), kjer je že neprimerno večja, kot jo je kdajkoli povzročala v njih živina s pašo. Ker je to v precejšnji meri tudi posledica zaraščenih pašnikov in kosenic, potem je dvoreznost take politike še toliko bolj očitna. Res je sicer, da se je v zadnjih letih odnos do kmeta in do pašnikov precej izboljšal, da se je že obnovilo nekaj dolinskih in planinskih pašnikov, toda s takimi raziskavami, kot jih je napravil s svojimi sodelavci tov. E. Azorov, tega pozitivnega procesa verjetno ne bomo pospešili.

Zato si tudi jaz, skupaj z uredništvom, pridružujem mnenju tov. Toneta Mastnaka, da bo treba v bodoče ob boljši agrarni politiki tudi tesneje sodelovati med kmetijci in gozdarji. Naj bo to sodelovanje bolj enakopravno, ne samo na tej ravni, temveč tudi pri upoštevanju mnenja kmetov — pašnih upravičencev, od katerih je pravzaprav uspeh najbolj odvisen, če hočemo rešiti vsaj tisto, kar se še da rešiti.

Dipl. inž. Valentin Benedičič

V Sloveniji omogočeno skrajševanje delovnega časa

Brez poskusov ne bo šlo

Ljubljana, 12. februarja — Slovenska skupščina je sprejela dopolnjen zakon o delovnih razmerjih, ki omogoča skrajševanje delovnega časa na manj kot 42 ur tedensko. Da bi se izognili evforiji in kampanji, ki se nas ob vsaki novosti tako radi polotita, je skupščina sklenila, da moramo novost najprej preizkusiti. Novost ni politična parola, ampak je njen smisel v krajšem času delati več in boljše.

Delegati so tudi dejali, da krajšega delovnega časa ne kaže določati od zgoraj, ampak je to izključna pristojnost delavcev, utemeljena z boljšim poslovnim rezultatom.

Takšnega mnenja je bil tudi republiški svet Zveze sindikatov, ki je 15. januarja dal pobudo republiškem izvršnemu svetu, naj v tem smislu predlaga spremembo zakona o delovnih razmerjih. Sindikat vztraja, da se uvede poskusno skrajševanje delovnega časa tam, kjer so zagotovljeni ekonomski in dru-

gi pogoji, kjer so bile pripravljene vse predhodne strokovne podlage. Sindikat ob tem še posebej izpostavlja pet pogojev za uvedbo krajšega delovnega časa: da se bo obratovalni čas delovnih sredstev podaljšal, da bo obseg proizvodnje na delavca vsaj enak, če ne večji, da bo dohodek enak ali po možnosti večji, da zaposleni pri osebnih dohodkih ne bodo prikrajšani in da se bo akumulacija povečala.

»Naš svet je že lani menil, da je treba razmišljati o skrajševanju delovnega ča-

sa,« pravi predsednik medobčinskega sveta Zveze sindikatov za Gorenjsko Ivan Torkar. »Dejali smo, da univerzalnega recepta za to ni, čeprav smo prepričani, da je to korak naprej pri izboljševanju delovnih pogojev in humanizaciji dela. Za vsak primer posebej je potrebna strokovna ocena ob upoštevanju temeljnega pogoja, da se nobena od pravic, ki izhajajo iz delovnega razmerja, vključno z višino osebnega dohodka, ne okrni. Pomembno je zmanjševanje materialnih stroškov in to se mora

poznati pri osebnih dohodkih. Poznam primer enega od obratov mariborskega Tama. Delavec je za strojem šest ur, vključujoč polurni odmor. Stroji se med menjavo izmen ne ustavljajo, ampak v trenutku, ko delavec iz predhodne izmene zapusti stroj, drugi poprime za delo. V šestih urah dela dosega izreden izkoristek delovnega časa. To je pomembno še posebej zaradi tega, ker domače in tuje analize kažejo, da pri nas med osemurnim delovnikom delamo učinkovito komaj šest ur! Kjer je potreben neprekinjen delovni proces, delajo štiri izmene po šest ur, sicer pa tri izmene. Strogi nočni izmeni se izogajajo in s tem zmanjšajo stroške, ker je nočno delo dražje kot normalno. Nekateri pa razmišljajo, da bi ukiniti delo ob sobotah, saj je vedno več ocen, da se v sobotah dela manj kot običajni delovnik.«

»Seveda pa takšna novost ni enostavna,« poudarja Ivan Torkar. »Ne gre la za spremembo delovnega časa, ampak za spremembo načina življenja. Delovnemu utripu bi morali prilagoditi prevoze na delo, otroško varstvo, delovni čas trgovin, prehrano, šolske urnike in podobno. Sploh ne gre za enostavno splošno. Vendar je krajši delovni čas v razvitem svetu stvarnost. Vprašanje je, če smo mi tak-

Gorenjska previdno

● Po besedah Ivana Torkarja, predsednika medobčinskega sveta Zveze sindikatov, na Gorenjskem resnejših poskusov na tem področju še ni bilo. To pa ne pomeni, da ideja v nekaterih kolektivih ni aktualna, posebno tam, kjer je značajan proizvodnje primeren in kjer dosegajo dobre rezultate. Sindikat bo skrajševanje delovnega časa spodbujal, seveda tam, kjer so utemeljeni razlogi, saj je to ena od razvojnih nujnosti. Nobena hitra in nepremišljena odločitev pa ne bi bila dobra.

● Zanimivo je tudi stališče republiškega komiteja za delo. Komite je načelno za novost, vendar bi po njegovem v skrajšanem delovnem času morali narediti najmanj toliko kot sedaj v 42 urah tedensko. Prav tako sodi, da mora Gospodarska zbornica Slovenije pripraviti izhodišča za pogoje in merila skrajševanja, k vsakemu poskusu pa naj bi dal soglasje komiteja za delo ob mnenju republiškega sindikata in zbornice. Komite se je tudi vprašal, kaj bo s tistimi, ki poskusa ne bodo dobro opravili in bodo imeli zaradi tega materialne posledice in kakšno stališče zavzeti do organizacij, ki so letos s skrajšanim delovnim časom že začele, to je pred sprejemom ustreznega zakona v republiški skupščini.

šno stopnjo razvoja že dosegli. Na Gorenjskem bi recimo krajši delovni čas terjal tudi dodatno zaposlovanje. Ljudi za delovno intenzivne panoge, kakršne na Gorenjskem so, pa nimamo. Lažje je v tistih delih Jugoslavije, kjer prevladuje kapitalno intenzivna industrija. Tam je ponudba delavcev večja in to bi prispevalo k zmanjševanju brezposelnosti.«

V Sloveniji utegnemo biti že letos priča prvim resnim poskusom skrajševanja delovnega časa. Še pred sprejemom dopolnitve zakona so se za poskus odločili v tovarni TAM v Mariboru, v Konusu v Slovenskih Konjicah, v Impolu v Slovenski Bistrici, v Strojni tovarni Maribor in v Kolinski Ljubljani.

J. Košnjek

Smučarski tekači šestič Po poteh Gorenjskega odreda

V Cerkljah 920 tekačev

Cerklje, 16. februarja — Prizadevni člani športnega društva Krvavec iz Cerklj so se v nedeljo končno oddahnil: v zadovoljstvo 920 tekačev z Gorenjske in iz drugih krajev Slovenije so navzlic rahlemu sneženju uspešno izvedli šesti množični tek Po poteh Gorenjskega odreda — rekreativno prireditve, ki je lani zaradi pomanjkanja snega odpadla, letos pa so jo pred tem že dvakrat preložili. Tekmovanje je privabilo na dobro pripravljene sedem in petindvajset kilometrov dolge proge, speljane po poljih, travnikih in gozdovih krajevnih skupnosti Cerklje, Brnik, Grad, Poženik, Komenda in Zalog, številne šolarje, tudi predšolske otroke in njihove starše, borce Gorenjskega odreda in drugih bojnih enot, slepe in slabovidne iz Kranja in Ljubljane... 74-letni Zdravko Šporn z Brega pri Zirovnici, kmet, bореc Kokrškega odreda in nekdanji tekmovalci v smučarskih tekih, je bil najstarejši udeleženec, najmlajši ni zakoračil niti v osnovno šolo.

V teku TV-15 (borci na 7 kilometrov) so bili najhitrejši Ivan Jošt iz Nakla ter Bohinjca — Milan Pivk in

Franc Vojvoda, med pionirji in pionirkami Aleš Gros, Robi Dolenc, Iztok Doljšak, Nilita Malnar, Urša Rožič in Bojana Pustinek, med člani in članicami na 7 kilometrov Friderik Novak, Igor Kobentar in Damjan Zupan ter Irena Leskovec, Simona Dolenc in Darja Mlakar, med mlajšimi člani (do 40 let) na 25 kilometrov Tomaž Kalan, Stane Stanonik in Brane Gričar ter med starejšimi Edo Gregorič, Štefan Hvastija in Peter Likar, med mlajšimi članicami (do 30 let) Irena Petkovšek, Helena Dolenc in Simona Čerin ter med starejšimi Špela Ahačič, Majda Čepeljnik in Jelka Rebolj.

● **Janez Martinič iz Cerklj, predsednik organizacijskega odbora:** »Priprave so bile dolge, ker smo tek dvakrat odpovedali, izvedba prireditve pa zaradi obilice snega najlažja doslej. Na dan tekovanja je pomagalo tristo ljudi — poleg članov športnega društva še radiovezisti Iskre, cerkljanski miličniki in športni navdušenci iz krajev, kjer je potekala proga. V veliko oporo so nam bili borci Gorenjskega odreda, častni odbor na čelu s Henrikom Peterneljem in naš pokrovitelj Iskra Delta iz Ljubljane. Pričakovali smo večjo udeležbo, od 1500 do 2000 tekačev, vendar jih je zaradi Teke treh dežel in rahlega sneženja prišlo precej manj.«

ber trening pred državnim prvenstvom v Črni na Koroškem, kjer računam na uvrstitev do desetega mesta.«

● **Aleš Gros s Kokrice, član novoustanovljenega tekaškega kluba Kokrica:** »Pohvaliti moram organizatorje, trudili so se in speljali lepe proge. Tek je bil zame dobro poznam. Ljudi sem opozarjal, da vodim slepega. Nekateri so se prijazno umaknili iz smučine, drugi so v ihti s časom in metri opozorilo kar preslišali. V nedeljo bom nastopil na dupljanskem maratonu, prvega marca pa še na Rogli na republiškem in državnem prvenstvu slepih in slabovidnih.«

● **Milan Pivk iz Bohinjske Bistrice, bореc Jeseniško-bohinjskega odreda:** »Prvič sem bil na teku v Cerkljah in moram reči, da so nam organizatorji pripravili lepo tekmo. Bohinjci smo resda vajeni bolj razgibanih prog, toda tudi tek po ravnini je bil pravi užitek. Med vojno sem si kot kurir le enkrat navezal smuči; sicer pa so bile poti, po katerih smo hodili, prestrme za tek.«

● **Tone Čebulj iz Cerklj, član zveze slepih in slabovidnih je na teku, četudi sam slabo vidi, spremljal slepega Štefana Hudolina iz Kranja:** »Progo v Cerkljah dobro poznam. Ljudi sem opozarjal, da vodim slepega. Nekateri so se prijazno umaknili iz smučine, drugi so v ihti s časom in metri opozorilo kar preslišali. V nedeljo bom nastopil na dupljanskem maratonu, prvega marca pa še na Rogli na republiškem in državnem prvenstvu slepih in slabovidnih.«

● **Anton Prezelj iz Zabrznice, upokojenec:** »Otroci so me spodbudili, da sem si pred sedmimi leti še sam »navtežil« tekaške smuči in poskusil. Sprva smo se podili po smučinah v bližini naše vasi, zadnja leta se udeležujem tudi množičnih smučarskih tekov. V Cerkljah sem tokrat nastopil že četrto. Na 25-kilometrski progi sem dobro razporedil moči in če bom le pri zdravju, se naslednje leto spet vidimo.«

● **Helena Dolenc iz Zirov, zaposlena v Alpini:** »Ko sem prenehala trenirati košarko pri Alpini, sem se posvetila smučarskim tekom in kolešarjenju. V Cerkljah sem opravila eno od preskušanj za akcijo Brazde vzdržljivosti — kaveljci in korenine. Prvič sem tekla na 25 kilometrov in ne da bi pričakovala dosegla drugi najboljši čas.«

C. Zaplotnik

Od tekme do tekme

Zlata pušica 1986 — Občinska strelska zveza Kranj je organizirala tekmovalno s serijsko zračno puško za Zlato pušico za leto 1986. Zmagal je Jure Frelih z odličnim rezultatom s 564 krogi od 600 možnih. Drugi je bil Andrija Kne, tretja Darinka Smrtnik, četrta Marjan Umnik, peti Rajko Rozman, šesti Bojan Lipovšek itd. Norma za sodelovanje na regijski zlati pušici je bila 540 krogov. — J. Sitar

Občinsko strelsko prvenstvo Kranja — Nad 100 članov, članic, mladincev in mladink se je udeležilo kranjskega občinskega prvenstva v streljanju s serijsko zračno puško. Med članskimi moštvi je zmagala Iskra I s 1106 krogi pred Predosljani 1077 krogov, Iskra II, Predosljani II, Predvorom, Primskovim itd. V tekmovalju posameznikov je bil s 375 krogi najboljši Jure Frelih, Rajko Rozman je bil s 369 krogi drugi in Pavel Žagar s 362 krogi tretji. V ekipnem tekmovalju mladincev so zmagale Predoslje pred Predvorom in strelci SS Tone Nadižar Čirče. Janez Korent je bil s 364 krogi najboljši mladinec, na drugo mesto in tretje mesto pa sta se uvrstila Dragomir Lasica (351) in Zdravko Markič (348). V ekipnem tekmovalju članic je s 1064 krogi zmagala SD Bratstvo edinstvo pred Francetom Mrakom iz Predoselj in Čirčami. Posamezno je Darinka Smrtnik dosegla 360 krogov, Nada Markič 356 in Jelka Bauman 355 krogov. Med mladinkami so nastopile samo strelke SD Franc Mraz iz Predoselj in dosegle 949 krogov. Posamično pa je Alenka Bogataj dosegla 339 krogov, Mija Strniša 311 in Natalija Šenk 299 krogov. Streljali so tudi s standardno zračno puško. Med člani je zmagal Igor Žižmond, med mladinci pa Jani Umnik. S standardno zračno puško je zmagal Franc Peternelj mlajši pred svojim očetom in Vinkom Peterneljem. — J. Sitar

Delavci Peka tekmovali — Nad 130 delav in delavcev Peka se je kljub slabemu vremenu udeležilo sindikalnega prvenstva v veleslalomu in tekih. V veleslalomu so v posameznih kategorijah zmagali Dorca Roblek, Milena Dolčič, Mojca Meglič, Franc Stritih, Niko Hladnik, Anton Primožič in Uroš King. V tekaških preizkušnjah pa so bili najhitrejši Tea Marinšek, Lidija Ambrož, Janez Ambrož, Marjan Sedej in Jože Bohinc. — J. Kikel

Tretji zimski košarkarski turnir — Košarkarski klub Železar z Jesenic je organiziral tretji zimski košarkarski turnir. Zmagal je Železar pred Verigo in Asparagusi, košarkarji Plamena pa se turnirja zaradi slabega vremena niso udeležili in zasedli zadnje mesto kot na prejšnjem turnirju košarkarji Železarja, ki jih ni bilo v Radovljico. Zadnje kolo bo 9. marca, pred njim pa vodi Veriga z 10 točkami pred Plamenom 8 in Asparagusi ter Železarjem, ki imata po 6 točk. — B. Zupan

Radovljški cicibani tekmovali v veleslalomu — ZTKO Radovljica in smučarski klub Bled sta priredila na Zatniku občinsko prvenstvo cicibanov v veleslalomu. Najboljši trije v posameznih kategorijah so bili: Polona Polajnar, Maja Senčar in Saša Vojvoda med mlajšimi cicibankami, Tanja Soklič, Karmen Razinger in Alina Šmit med cicibankami, Sašo Prešeren, Miha Studen in Grega Mandeljc med mlajšimi cicibani ter Edo Stare, Aleš Štendler in Rok Franj med cicibani. Ekipno je zmagal SK Radovljica pred SK Bled in SK Bohinj. — jk

V Bohinju

Zimske igre upokojencev

Bohinjska Bistrica — Upokojenci in upokojenke iz vse Slovenije se bodo v četrtek zbrali v Bohinju na tradicionalnih, že četrth zimskih igrah. Pomerili se bodo v veleslalomu (20 vratc za moške in 15 za ženske) ter v smučarskem teku na 6 kilometrov za moške in na polovico krajši progi za ženske. Že naslov prireditve pove, da ne gre le za zagrižen boj za zmago, temveč predvsem za igre, za sodelovanje in prijetno izkoriščanje prostega časa.

Lani je na igrah sodelovalo 276 starostnikov, med njimi tudi 78-letni Franc Smolej z Jesenic, smučarski tekač in udeleženec olimpijskih iger, ki je najbolje dokazal, da je smučanje šport za vsa obdobja življenja. (cz)

Jana najuspešnejša doslej

Kranj, 14. februarja — Jana Mlakar je brez dvoma najuspešnejša tekmovalka Jugoslavije na 6. mladinskem svetovnem prvenstvu v klasičnih disciplinah v Lake Placidu. Kranjskogorska tekačica na smučeh je v teku na 5 kilometrov v klasični tehniki zasedla odlično 10. mesto, kar je doslej največji uspeh jugoslovanske tekmovalke na velikih tekmovanjih. Pred Jano Mlakar so bile samo tri tekmovalke iz Sovjetske zveze, štiri z Norveške in dve s Finske. Naši mladi smučarski skakalci so se odrezali slabše. V ekipnem tekmovalju je v poskusnih skokih kazalo na najboljšo, v tekmovalnem delu pa so odpovedali in osvojili 11. mesto. — jk

Podvig Vojka Lapajna iz Trziča

Tržiča, 14. februarja — Trener Smučarskega kluba Tržiča Pavel Grašič nas je razveselil z novico o velikem uspehu naših mladih smučarjev na pionirskem FIS tekmovalju na Češkoslovaškem, na katerem je nastopilo devet reprezentanc iz Evrope. V naši reprezentanci so bili tekmovalci gorenjskih in ljubljanskih smučarskih klubov. Največ je dosegel mladi tržiški smučar Vojko Lapanja, ki je med starejšimi pionirji zmagal v slalomu in veleslalomu ter premočno osvojil lovoriko Ricky. Med pionirkami pa je enak uspeh dosegla Brlečeva iz Domžal. Razen tega so naši dosegli še nekaj zmag in drugih visokih uvrstitev, tako da je bila naša reprezentanca skupni zmagovalci.

Poglejmo najboljše uvrstitve naših v veleslalomu: Stojanovič (Triglav Kranj) je med mlajšimi pionirji zmagal, Horvatova (Olimpija) je bila med mlajšimi pionirkami druga, med starejšimi pionirji je Lapanja zmagal, Košir iz Kranjske gore je bil tretji in Krajger z Bleda seumi, med starejšimi pionirkami pa je Brlečeva zmagala, Šehovičeva (Olimpija) je bila četrta in Kobilica z Bleda 15. Izredni smo bili tudi v slalomu. Med mlajšimi pionirji je Slivnik (Kranjska gora) zmagal, Stojanovič iz Kranja pa je bil tretji. Med mlajšimi pionirkami je bila Horvatova (Olimpija) druga. Med starejšimi pionirji je Lapanja zmagal, Krajger je bil tretji, /rhovnik iz Ljubljane četrta in Košir iz Kranjske gore peti. Pri starejših pionirkah je bila Brlečeva četrta, Šehovičeva osma in Kobilica 17. Čestitamo! — jk

Korošci so bili uspešnejši — Tekmovanje v sankanju za pokal Koroške in Slovenije je pokazalo, da so bili naši sankarji skoraj povsem enakovredni koroškimi, čeprav je tam sankanje bolj razširjeno in ima boljše gmotne pogoje za delo, pri nas pa deluje le pet klubov. Skupni zmagovalci posameznih kategorij na tej turneji so postali: Sabine Scheik iz Sveč med članicami, Marija Smid in Tinka Tolar iz Železnikov pa sta bili druga in tretja, Christian Krassnig iz Sveč med mladinci, naš najboljši pa je bil Florijan Šturm iz Železnikov, Gerhard Knauder je bil najboljši med člani, naš najboljši pa je Drago Česen iz Trziča na četrtem mestu, med člankimi dvosedi pa sta bila najuspešnejša Milan in Drago Česen iz Trziča. — J. Kikel

Devetsto pet delavcev na 19. sindikalnih zimsko-športnih igrah kranjske občine

Preveč resnosti in premalo družabnosti

Kranj, 13. februarja — V Delavskem domu v Kranju so v četrtek razglasili rezultate 19. sindikalnih zimsko-športnih iger, na katerih je od 1200 prijavljenih nastopilo 905 delavcev iz kranjske občine. Sankači so se pomerili na Šmarjetni gori, tekači na Jezerskem in alpski smučarji v Mojstrani. Zmagala je Sava pred Tekstilindusom.

Največ zanimanja za veleslalom

Udeležba je bila množična, pa vendarle je prireditelj — občinski sindikalni svet — pričakoval še več nastopajočih, predvsem iz večjih delovnih organizacij kot sta, denimo, Iskra Kibernetika in Telematika. Glede na število zaposlenih so bili dobro zastopani Elektro Gorenjske, Živila in še nekatere manjše delovne organizacije. Tudi letošnje igre so pokazale, da je med zaposlenimi največ zanimanja za alpsko smučanje, saj se je veleslalomu v Mojstrani udeležilo 692 tekmovalcev, od tega 110 žensk. Na sankaskih tekmah je nastopilo 98 delavcev in na tekaških 115 ali le polovica prijavljenih.

Poglejmo najuspešnejše! V veleslalomu so v posameznih starostnih kategorijah zmagali: Lidija Nahtigal, Eti Kurnik (obe Ljubljanska banka), Zdenka Šenk-Karničar (Zdravstveni dom), Jana Rautner (Zavarovalnica), Tomislav Jerman (Sava), Tone Krničar (Živila), Zdene Pavc (Kibernetika), Andrej Ponikvar (Gradbincev), Pavel Smolej (Merkur), Jože Hladnik (Elektro), Leon Pintar (zasebni sektor) in Janko Štular (IBI); v ekipni razvrstitvi pa pri moških Elektro, pri ženskah Ljubljanska banka in skupno Sava. V tekih so bili najuspešnejši: Metka Jošt (GG Kranj), Helena Šolar (Ero), Milena Zaplotnik (Exoterm), Milan Šenk (Telematika), Maks Jelenc (PKM), Edo Gregorič (Kokra), Alojz Jošt (Elektro); pri ženskah zastopstvo Save in pri moških Telematike, skupno pa Gradbincev. V sankanju so se najbolj izkazali: Milena Šivic, Kristina Gros (obe Tekstilindus), Jože Nemeč (Petrol) in Jože Meglič (Kibernetika) ter pri moških Sava I, pri ženskah in skupno pa Tekstilindus I. V kombinaciji vseh treh disciplin je pri ženskah slavila Milana Zaplotnik (Exoterm) in pri moških Vojko Kučina (Merkur).

Dva obraza, dve zgodbi — Antonija Toplak iz Kranja je letos že šestnajstič sodelovala na sindikalnih igrah. Smučati se je naučila doma v Bohinjski Bistrici. Dobro se spominja, da so bile pri hiši za trojico otrok na voljo le ene smuči in da se je zanje včasih vnel pravi prepir. V šolskih letih je veliko tekla na smučeh in na enem od tekmovalj je tudi od-

Dva obraza, dve zgodbi

nesla prvo nagrado — lepo aktovko. »Na sindikalni tekmi sem prvič nastopila ob koncu šestdesetih let,« se spominja. »V začetku smo iz Živil sodelovali le trije, letos nas je bilo že 38, še veliko mladih pa je v delovni organizaciji, ki bi lahko tekmovali,« pravi Antonija, ki se zadnja leta uvršča na sindikalni veleslalomski tekmi v svoji kategoriji od prvega do tretjega mesta (letos je bila druga). »Včasih je bilo na igrah več družabnosti, delavci so spodbujali eden drugega in tudi uradni napovedovalci je rekli kakšno »hečno«, zdaj pa je vse skupaj bolj podobno zagriženemu boju za zmago,« je povedala Antonija, ki je za smučanje navdušila tudi svojega moža. »Ja, takole je bilo: jaz sem šla smučat, on je varoval otroke. Pa se je tudi on nekega dne naveličal in je še sam navezal dilce.«

Jože Hladnik iz Trziča, zaposlen v Elektro Gorenjske, se je že pri štirih letih navadil dilc, do devetnajstega leta je tudi tekmoval za tržiški smučarski klub, po povratku iz JLA pa smučala le še za razvedrilo. Redno se udeležuje smučarskih tekmovalj, že sedemnajstič je nastopil na sindikalnih igrah. »Če je lepo vreme, je prav prijetno,« pravi. »Le to me moti, da se po tekmah vsem tako mudi.«

C. Zaplotnik

Na letnih sindikalnih igrah delavcev kranjske občine je zmagala Iskra Kibernetika. Na sliki: Rajko Kožar (levo), organizator rekreacije v Kibernetiki, sprejema pokal za zmago iz rok Mihe Rauterja, predsednika občinskega sveta Zveze sindikatov Kranj. — Foto: F. Perdan

Statistični podatki opominjajo

Preveč žrtev med traktoristi

Od 1981. do 1985. leta se je v Sloveniji smrtno ponesrečilo kar 224 voznikov traktorjev, še več pa je bilo poškodovanih. To je glede na število teh delovnih strojev občutno previsok krvni davek, ugotavljajo v republiškem svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. K izboljšanju razmer naj bi pripomogel tudi zakon o obveznem vgrajevanju varnostnih kabin oziroma lokov na traktorje.

V naši republiki je skupno okoli 80 tisoč traktorjev. Čeprav ima vsako leto vse več traktoristov ustrezne tečajne za varno delo s traktorjem in vozniško dovoljenje, traktorji pa so tudi bolj opremljeni in zato varnejši, nobeno leto ne mine brez žrtev med traktoristi. Vozniki traktorjev umirajo in se poškodujejo tako v prometnih nezgodah na kategoriziranih cestah kot v nesrečah pri delu.

Zaradi traktorskih nesreč je v zadnjih petih letih pri nas izgubilo življenje 224 voznikov traktorjev, 386 pa je bilo poškodovanih. Po vsej verjetnosti je bilo ranjenih še več traktoristov, vendar točnega števila ni moč ugotoviti. Zaradi strahu pred odgovornostjo marsi-

kateri voznik namreč ne prijavi nezgode oziroma ne išče zdravniške pomoči.

V vseh nesrečah iz preteklosti so bili vozniki traktorjev hkrati krivci za prometne nezgode oziroma nezgode pri delu; v prvih je bilo celo več žrtev kot v drugih. V prometnih nezgodah je umrlo 127 traktoristov in se jih ranilo 306, v nezgodah pri delu pa je izgubilo življenje 97 voznikov in se ranilo 80 oseb. Pri delovnih nezgodah je umrlo največ traktoristov na poljskih in gozdnih poteh pa na njivah in travnikih ter osem oseb celo na dvoriščih. Posebno zaskrbljuje dejstvo, da je prek 75 odstotkov žrtev zakrivilo prevračanje s traktorjem, ki ni imel varnostne kabine oziroma loka.

Neizkušenost največji krivec

Kot so ugotovili preiskovalci, so bili med vzroki za večino prometnih nezgod s traktorji neprimerna hitrost, prevelika obteženost priklole in neobvladovanje vozila. Prav zaradi neizkušenosti in nepazljivosti traktoristov se primeri največ nesreč. Nevarno je zlasti neprevidno zavijanje na nasipe, nepravilno menjanje prestav ali nenadno zaviranje in še posebej skakanje na traktor, ki se začne iznenada sam premikati.

Nezgode pri delu je razen prej naštetih vzrokov zakrivilo nepravilno obračanje, vožnja v strmini,

silno zaviranje in slabo nalaganje tovora na prikolico. Poljske poti so marsikje slabe in strme, zato je na njih potrebna počasna in previdna vožnja, še posebno takrat, kadar je k traktorju pripeta prikolica ali drug priključek. Nevarno je tudi delo s traktorjem v gozdu, kjer vozniki ponavadi preveč obremenijo vozilo in tovor porine ter prevrne traktor skupaj z njim. Veliko nesreč se zaradi naglice in nepremišljenosti zgodi pri oranju na njivah in spravlilu sena na travnikih. Traktoristi pa so prav tako premalo previdni na dvoriščih, kjer se marsikdo ponesreči ob premikanju ali obračanju traktorja.

V nezgodah se je smrtno ponesrečilo največ traktoristov med 45. in 54. letom starosti, sledijo pa voz-

Glede na število smrtnih nezgod traktoristov izstopajo občine Murska Sobota, Ptuj, Novo mesto, Sevnica, Šmarje pri Jelšah in Zalec. Žal tudi Gorenjci ne moremo biti brezskrbni. V naših občinah je v prometnih nezgodah umrlo osem in se ranilo 14 traktoristov, pri delu pa je izgubilo življenje pet in se ranilo osem voznikov traktorjev.

niki od 35. do 44. leta, od 25. do 34. leta in od 55. do 64. leta. Žal je bilo med žrtvami tudi osem mladoletnih oseb, kar dokazuje, da sedajo za volan traktorja otroci. Stiska z delovnimi močmi na kmetijah ne bi smela biti vzrok, da starejši dovoljujejo mladim podajanje v nevarnosti na strojih.

V pregledu traktorskih nesreč iz zadnjih petih let zbuja posebno pozornost podatka, da kar polovica ponesrečenec ni imela vozniškega dovoljenja, polovica traktorjev pa tudi ni bila registrirana. To pomeni, da bo treba nameniti še večjo skrb usposabljanju traktoristov in nadzoru nad njimi. Obenem bo nujno zagotoviti boljšo tehnično opremljenost in urejenost traktorjev. Zakon, po katerem je treba letos na vse traktorje vgraditi varnostne kabine oziroma loke, bo gotovo nekoliko prispeval k temu in posredno tudi k večji varnosti traktoristov.

Stojan Saje

Priznanje ZŠAM osnovni šoli Franceta Prešerna iz Kranja — V šolah dajejo velik poudarek prometni vzgoji. Za prizadevno delo na tem področju je Združenje šoferjev in avtomehanikov iz Kranja na nedavnem občnem zboru svoje organizacije podelilo zlato plaketo združenja osnovni šoli Franceta Prešerna iz Kranja. Na sliki: Franc Rebec izroča priznanje pomočnici ravnateljice Marije Črnilec — Foto: F. Perdan

KLICAJ ZA VARNOST

Zmanjšati tragedije na cestah

Svet ministrov Evropske gospodarske skupnosti je na predlog Organizacije združenih narodov sprejel sklep o razglasitvi leta 1986 kot mednarodnega leta varnosti v cestnem prometu. Na osnovi tega sklepa je generalna skupščina Mednarodne organizacije za preventivo v cestnem prometu sprejela v Lizboni resolucijo o mednarodnem letu varnosti.

V njej ugotavlja, da je cestni promet s svojimi problemi segel prek evropskih meja. Zato priporoča, naj se vsi udeleženci v prometu na ustrezen način seznanijo z obsegom človeških tragedij, ki jih povzroča promet, obenem pa se zavzema, da bi pri tem sodelovale vse države in organizacije, ki se ukvarjajo s prometnimi problemi.

Javne organe prosi, da se letos z vso odgovornostjo lotijo nekaterih obveznosti in konkretnih nalog za reševanje problemov. O varnosti cestnega prometa morajo razmišljati že pri izdelavi prostorskih in urbanističnih načrtov in pozneje pri urbanizaciji, razvoju in vzdrževanju cestne mreže ter okolice cest. Pri izdelavi in opremljanju vozil morajo zagotoviti vgraditev vseh potrebnih naprav za varno vožnjo v skladu z zahtevami državnih organov in po družbeno sprejemljivih cenah. Nujno je, da razvijajo znanstveno raziskovalno delo in tehnologijo na področju prometa in varnosti v prometu ter uvajajo nova spoznanja na vseh področjih, da bi zmanjšali število prometnih nezgod. Dežele z naglim povečanjem motorizacije naj seznanjajo s problemi in posledicami zaradi razraščanja prometa, da bi se zmanjšalo število prometnih nezgod v teh deželah.

Raziskave dokazujejo ekonomsko upravičenost naložb na področju cestnega prometa. Zato se bomo morali tudi pri nas odločiti za nasete ukrepe.

S. Saje

Od letos mora biti traktor opremljen s kabino ali varnostnim lokom — Foto: S. Saje

Delo tržiških gorskih reševalcev

Visoko usposobljeno moštvo

Tržič, 15. februarja — »Trudimo se, da bi naše delo, usmerjeno predvsem v preventivo, povečalo varnost v gorah. Izgleda, da nam to uspeva,« je na začetku poročila o lanskem delu postaje GRS Tržič ugotovil njen načelnik Anton Kralj med včerajšnjim zborom reševalcev.

Lani so tržiški gorski reševalci odšli petkrat na pomoč. Februarja so iskali na Dobriču pogrešanega sankarja. Julija so pomagali planincu na Veliki Poljani, avgusta pa so bili na poizvedovanju v pobočjih Zelenice. Dobili so obvestilo, da je strmoglavilo jadralno letalo; na srečo so našli le meteorološki balon. Oktobra so pomagali ranjeni planinci s Fronscega grebena nad Kofcami in skupaj s kranjskimi reševalci iskali v Storžiču pogrešanega ljubljanskega planinca. Ranjenega so našli v bivaku v severni steni in ga nato odnesli v dolino.

Tržiška postaja združuje 35 reševalcev, šest pripravnikov in deset iz-

rednih članov. Glede na njihovo specializacijo sodi v sam vrh med 16 slovenskimi postajami, saj so v njej po trije instruktorji, zdravniki in reševalci-letalci, dva vodnika lavinskih psov in pet minerjev snežnih plazov. Z rednimi tečaji, vajami, sodelovanjem na prireditvah, spremljanjem planinskih izletov in drugimi dejavnostmi se večina reševalcev usposobi za vsakršno reševanje v alpskem svetu. Trdne so tudi vezi s planinskim društvom v Tržiču, civilno zaščito, štabom TO in milico. Pozimi reševalci dežurajo na Zelenici in skrbijo za večjo varnost smučarjev.

Načelnik Kralj je na zboru povedal, da bodo letos potrebovali reše-

valci za normalno delo 520 tisoč dinarjev. Lani so prihranili veliko denarja s prostovoljnimi delom. Sami so popravili staro terensko vozilo, pri čemer sta se posebej izkazala gospodar postaje Peter Rožič in njegov pomočnik Marjan Štamcar. Njiju in blagajnika Franca Primožiča so na zboru nagradili s knjigami.

Udeleženci srečanja so se spomnili svojega vrstnika, osvajačca Yalung Kanga, Boruta Berganta, ki je za vedno ostal v Himalaji. Njegov tovariš Filip Bence je ob diaprozitivih doživetih predstavil lansko odpravo in opisal bolečino alpinistov ob Borutovi izgubi.

Zbor so izkoristili tudi za ugotovitev točnega datuma ustanovitve tržiške postaje GRS, pri čemer so pomagali nekateri izredni člani. Po njihovih podatkih je bila pred 50 leti dana pobuda za ustanovitev reševalnega odseka, dve leti pozneje pa so že imeli prva reševanja in so odsek reorganizirali. Dokumenti o začetnem delovanju so žal v zasebnih arhivih, zato v postaji niso imeli točnih podatkov.

Med razpravo so gostje, reševalci iz Mojstrane in z Jesenic, načelnik GRS Slovenije, predsednik PD Tržič in predstavnik občine, pohvalili prizadevnost reševalcev, njihovo strokovno pomoč drugim postajam in dobro sodelovanje z alpinisti. Izvolili so 11-članski odbor; za načelnika so ponovno imenovali Antona Kralja in za pomočnika Filipa Benceta. Sprejeli so tudi dva pripravnika.

Mirko Kunšič

Učna ura varstva in zaščite pred plazovi

Plazovi so nepredvidljivi

Škofja Loka, 15. februarja — Izkušeni škofjeloški gorski reševalci so osnovnošolcem prikazali reševanje ponesrečenec iz plazov in jih opozorili na nevarnosti, ki jih skrivajo zimske razmere v gorah. Pavle Šegula iz podkomisije za varstvo proti snežnim plazovom pri Planinski zvezi Slovenije pravi, da je marsikatero nesrečo moč preprečiti s preventivnim ugotavljanjem nevarnosti snežnih plazov ter s pravilno vzgojo in seznanjanjem z novimi reševalnimi tehnikami

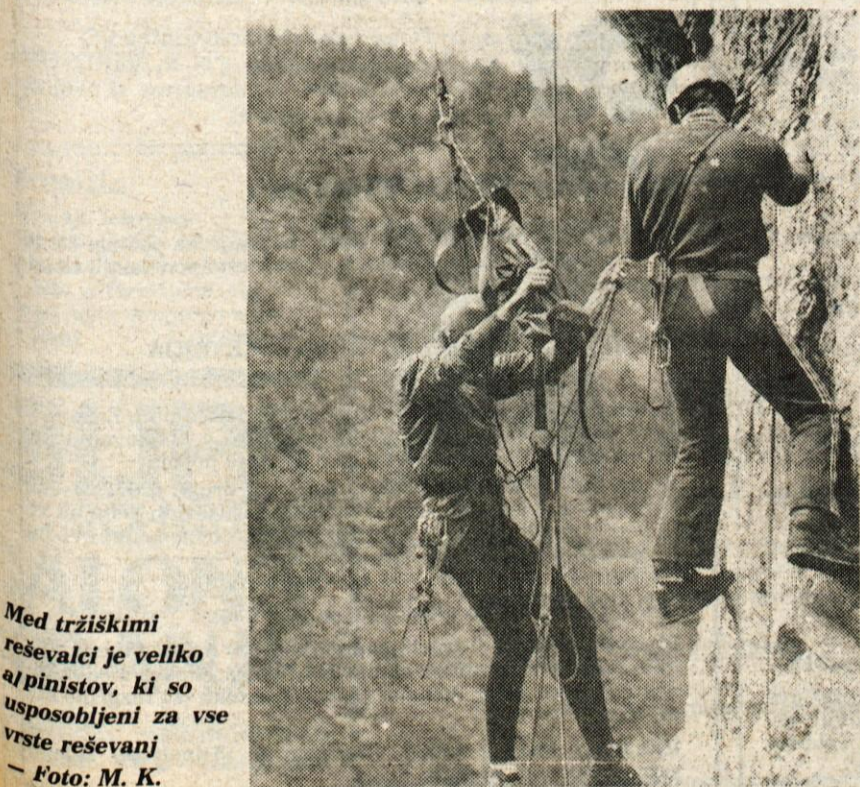
S prvimi preučevanji snežnih plazov se je pri nas začel ukvarjati dr. Ivan Gams pred več kot tridesetimi leti. Leta 1981 pa je Republiški hidrometeorološki zavod s svojo službo za sneg in plazove začel načrtno ugotavljati nevarnost snežnih plazov v vseh slovenskih občinah.

»Člani podkomisije za varstvo pred snežnimi plazovi smo do sedaj preučili sedemnajst občin v Sloveniji, med njimi tudi vse občine na Gorenjskem, le v okolici Kroke je še nekaj neraziskanega terena. Ugotavljati nevarnost plazov je zahtevno delo, saj so plazovi, ki se vsako zimo sprožijo večkrat, kot tudi taki, ki se sprožijo le na nekaj let ali celo na nekaj sto let, kot je bil pred časom primer v Halozah. Na škofjeloškem koncu smo označili štiriintriideset za plazove nevarnih mest. Najbolj ogrožena dela sta Soriška planina in Davča. Pri tem je pomembno dejstvo, da se način življenja spreminja tudi v hribovskih vaseh, ki so včasih vso zimo spale. Danes pa hodijo prebivalci v službo tudi iz najbolj oddaljenih vasi,

razvit je visokogorski turizem, vedno več je turnih smučarjev. To pa so pogosti vzroki za sprožanje novih plazov,« pravi Pavle Šegula, ki se že več kot dvajset let ukvarja s preprečevanjem nevarnosti snežnih plazov. »Naša dejavnost je predvsem preventivna, iščemo pa tudi nove tehnike in pripomočke za reševanje iz plazov. Ugotavljamo, da je samozaščitna zavest pri ljudeh še zelo majhna, celo nekateri planinci so slabo seznanjeni z nevarnostmi v gorah. Na planinskih tečajih in v planinskih šolah sicer učimo, kako si je treba v primeru snežnih plazov pomagati, vendar mislim, da bi morali tudi na smučarskih tečajih in pri tabornikih nameniti tej nevarnosti vsaj nekaj pozornosti.«

Učna ura o varstvu in reševanju iz snežnih plazov, ki so jo škofjeloški reševalci praktično pokazali na snegu, je bil prvi takšen primer seznanjanja mladih z nevarnostmi in reševanjem v gorah. Veliko zanimanje osmošolcev iz škofjeloških osnovnih šol je pobuda za ponovno organiziranje takšnih ur.

V. Stanovnik

Med tržiškimi reševalci je veliko alpinistov, ki so usposobljeni za vse vrste reševanja — Foto: M. K.

NESREČE

Otrok omahnil čez stopniščno ograjo

Jesenice — V četrtek, 13. februarja 1986, je šel Klemen Cerkovnik, rojen 1977. leta, še z dvema otrokoma peš iz 6. nadstropja v stanovanjskem bloku na Cesti M. Tita 3 na Jesenicah, kjer je stanoval. Med 5. in 4. nadstropjem se je povzpela na stopniščno ograjo. Pri tem mu je spodrsnilo in je omahnil skozi odprtino med stopnicami 15 metrov v globino. Obležal je na betonskih tleh hudo poškodovan. Odpeljali so ga v jeseniško bolnico, kjer je dobro uro po nesreči umrl.

(S)

Trčenje avtobusa in fička

Bohinjska Češnjica — Na regionalni cesti med Bohinjsko Češnjico in Jereko se je zgodila v nedeljo, 16. februarja 1986, prometna nezgoda v kraju Na Suhu zaradi vožnje po levi strani cestišča. V njej so se huje ranile tri osebe, nastalo pa je tudi za okrog 500 tisoč dinarjev škode.

Voznik avtobusa LJ-154-676 Jakob Smukavec iz Bohinjske Češnjice je vozil od Češnjice proti Jereki. Ker je vozil po sredini vozišča, je začel zavirati, ko mu je v blagem desnem ovinku pripeljal nasproti voznik Zastave 750, KR-116-301, Vladimir Sodja iz Jereke. Avtobus je pri tem zaneslo v levo, da je zaprl pot osebnemu vozilu. Prišlo je do trčenja, v katerem so se huje poškodovali voznik Sodja in njegova sopotnika v fičko Janez Sodja in Marija Sodja iz Jereke. Ponesrečence so odpeljali na zdravljenje v jeseniško bolnišnico. (S)

Nezgoda alpinista pri spustu s smučmi

Tržič — V nedeljo, 16. februarja 1986, se je na Begunjski hudo poškodoval Iztok Tomazin, rojen 1960. leta, doma iz Križev. V reševanju je sodelovalo 11 članov postaje Gorske reševalne službe iz Tržiča, ki so poškodovanca najprej transportirali iz stene in ga s teptalcem odpeljali na Ljubelj. Od tod so ga z reševalnim vozilom prepeljali na zdravljenje v ljubljanski klinični center.

Nesreča se je pripetila okrog 11. ure, ko se je Tomazin s smučmi spuščal po Frelihovi smeri v severni steni Begunjske, po kateri sta se vzpela skupaj s plezalcem Dušanom Markičem. Pri smučanju prek stene je znani tržiški alpinist padel. Pri tem si je zlomil gleženj leve noge in dobil udarec v levo koleno. (S)

MALI OGLASI
 tel.: 27-960
 cesta JLA 16

aparati, stroji

Prodaj 7 let star barvni TELEVIZOR za 6 SM. Telefon 51-832 1776
 Prodaj GLASBENI CENTER gore-nje, popolnoma nov, ceneje kot v trgo-vini. Telefon 74-928 1777
 Prodaj stereo AVTORADIO s ka-setofonom konkord, skoraj nov. Freljh, tel. 77-416 dopoldan 1778
 Prodaj samohodni OBRAČALNIK gore-nje muta. Mirka Ržek, Gorenje br-do 12, Poljane 1779
 GLASBENI STOLP sharp prodam. Tatjana Triplat, Tavčarjeva 10, Jeseni-ce 1828
 Prodaj novo, 19-kubično SAMO-NAKLADALCO sip, za 15% ceneje. Hraše 28, Lesce 1829
 BOSCH visokotlačno črpalko, 4 ci-lindra za tovornjak hanomag, ugodno prodaj. Telefon 061/872-087 1830
 Ugodno prodaj novo glavno gred z težaji in novo GLAVO MOTORJA s tesnili za hanomag. Telefon 061/872-087 1831

razno prodam

Prodaj PRAŠICE, težke 25 do 30 kg, ter KRAVO in ZAPRAVLJIVČKA na gumijastih kolesih. Čebulj, Adergas 27, Cerklje 1766
 Prodaj nov HLADILNIK mleka 1+1 in suhe BUTARE. Praprotna policja 13, Cerklje 1767

Prodaj 2000 kg jedilnega KROM-PIRJA igor. Naklo, Krakovo 3 1768
 Prodaj smrekove KRAJNIKE, lovil-ce snega za streho in ZIMSKE GUME 165 x 13. Gorjanc, Voglje 43, Senčur 1769
 KRZNEO JAKO bizam, št. 48, ugodno prodaj. Telefon 74-218 1770
 Prodaj kamion suhih, cepljenih bu-kovih DRV. Janez Debeljak, Dolenja vas 21, Selca nad Škofjo Loko 1822
 Prodaj več črno-belih BIKCOV, starih od 1 do 3 tednov, in VENTILA-TOR za sušenje sena, znamke gros, 4 kW motorjem. Roblek, Bašelj 20, Preddvor, tel. 45-336 1823
 Prodaj DEREZE. Telefon 064/35-865 1824
 Prodaj UTEŽI za dviganje. Telefon 37-465 1825

MARIJA PRIMC
 Cesta na Klanec 3, Kranj (v bližini gostilne Blažun)
 Vam nudi kvalitetno in hitro izdelavo vseh vrst očal.
 Se priporoča.

»Letnik 85 bo vsaj tako dober kot znani letnik 83, za črna vina pa bo verjetno še malo boljši,« je na degustaciji vin, ki jo je pripravila KZ GORIŠKA BRDA v petek v Vinoteki v hotelu Creina, povedal njihov enolog Tomo Sirk. Za temna vina letnika 85 sta značilna rdeča, močnejša barva in bogatejši okus, nad čimer se bodo lahko navduševali vsi tisti, ki se ni-so ravnali po še zmeraj trajajoči modi pitja belih vin, ampak so uživali v rdečih vinih, tudi v briškem merlotu in caberne-tu. Med pokušanjem odličnih briških vin smo od direktorja KZ Goriška brda Srečka Maraža zvedeli, da je najvišje dose-žena vrednost vložnega dela na hektar proizvodnje v Slo-veniji pospešila obnovo vinogradov, letos kar na 60 hektar-jih, kar je še enkrat večja površina kot lani. To med drugim zagotavlja kvalitetne pridelke tudi v naslednjih letinah. Na uspeli degustaciji sta sodelovala tudi Mesna industrija Primorske z mortadelo in Mercator KŽK, tozd Mlekarna Kranj s siri. (AM) Foto F. Perdan

KOMPAS JUGOSLAVIJA

AMS

ČLANI AMZS IN VSI, KI IMATE RADI VESELO IN RAZGIBANO DRUŽBO!
 Kompas in Avto moto zveza Slovenije vas vabita na
PRVOMAJSKO SREČANJE na crikveniško-vinodolsko riviero
 O podrobnostih si preberite v posebni številki MOTOREVIJE, ki jo izdaja AMZS ob 40-letnici delovanja. Prijave že sprejemajo v vseh Kompasovih poslovalnicah in v pisarnah AMD!

Obvestilo
 Gorice, 16. februarja — Turistično društvo Gorice obvešča vse smučarske tekače rekreativce, da imajo pripravljeno odlično teptano tekaško progo nad Goricami. Vabljeni!

LIPA POHIŠTVO SALON V KRANJU
 v prizidku večnamenske dvorane PPC Gorenjski sejem

živali

Prodaj 20 do 70 kg težke PRAŠICE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 1568
 Ugodno prodaj dve visoko breji KOZI. Zbilje 1/C, Medvode 1771
 Prodaj mlado KRAVO, brejo 8 mesecev. Predoslje 86, Kranj 1772
 Prodaj 10 dni staro TELIČKO frizj-ko. Franc Justin, Hotavlje 39, Gorenja vas 1773
 Prodaj KRAVO s prvim teletom. Zali log 34, Železniki 1774
 Prodaj PRAŠICE, težke od 90 do 200 kg. Ogleđ vsak dan. Dido Osman-čević, Log Ivana Krivca 10, (baza) Je-senice 1775
 Prodaj teden dni staro TELIČKO. Goriče 20, Golnik 1826
 Prodaj 10 dni staro TELIČKO si-mentalko. Sr. vas 41, Senčur 1827

stan.oprema

Prodaj rabljen ŠTEDILNIK na trda goriva za 2 SM. Telefon 62-605 1780
 Prodaj otroško POSTELJICO z jo-gijem. Jamšek, Malo Naklo 4, Naklo, popoldan 1781
 Prodaj rabljeno kotno SEDEŽNO GARNITURO. Rakovec, tel. 28-658 1782
 Prodaj otroško POSTELJICO z jo-gijem in prešito odejo. Telefon 39-700 popoldan 1783
 HLADILNIK GORENJE, 240-litrski, PEČ na drva in 2 STENI z ogledalom in obešalniki za predsobo prodam. Infor-macije po tel. 37-949 v jutranjih urah (od 6.30 do 9.30). Alojzija Borišek, Tomšičeva 21, Kranj 1832
 Prodaj PRALNI STROJ candy, ka-paciteta 2,5 kg. Telefon 22-835 1834
 Ugodno prodaj kuhinjsko mizo in štiri stole za 2,5 SM. Batistič, Senčur, Pipanova 76 (bloki).

gradbeni mat.

Prodaj 200 kosov cementno sivih dravograskih KRAJNIKOV trajanka. Telefon 064/50-793 od 16. do 18. ure 1784
 Prodaj 7 zasteklenih dvojnih starih OKEN, vsa novopleskana. Telefon 061/612-713 1785

kupim

Kupim dva ELEKTROMOTORJA 1,1 kW, 900 obratov, znamke MEC, iste motorje tudi previjem na 1400 obra-tov, moči 4,4 kW. Gustelj, Zg. Brnik 127 1587

vozila

Nujno prodaj OPEL ASCONO coupe. 1.6 S, 5 vrat. Primožič, Zlatnarjeva 9, Kranj 1676
 Prodaj R-4, letnik 1976, za 11 SM. Valjavec, Struževo 75, Kranj 1786
 Prodaj APN 6, september 1985, kot nov. Igor Čulo, Levstikova 1, Zlato po-lje, Kranj 1787
 Prodaj karamboliran GOLF diesel, letnik 1983. Ogleđ možen od 16. do 18. ure. Cveto Rovšek, Britof 224, Kranj 1788
 KUPIM APN-4. Telefon 064/50-901 1789
 Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1974. Telefon 75-294 popoldan 1790
 Ugodno prodaj ohranjen R-12, let-nik 1976. Telefon 33-689 od 15. ure dalje 1791
 Prodaj FIAT 850, letnik 1968. Štan-ta, Puštal 92, Škofja Loka 1792
 Prodaj GS PALASS 12/20, letnik 1978, pevoženih 75.000 km. Bagi, tel. 75-109 dopoldan 1793
 Prodaj ZASTAVO 70 lux, kleparsko obnovljeno, letnik 1975. Telefon 50-457 ob delavnikih do 14. ure 1794
 POLO formel E, letnik 1981, prodam za 120 SM. Mohorko, Proletarska 9, Tr-žič, tel. 50-457 ob delavnikih do 14. ure 1795

Prodaj rezervne dele za ZASTAVO 750 in 140-litrski HLADILNIK. Pader-čič, tel. 27-058 1812
 Prodaj dobro ohranjeno ZASTAVO 101, letnik 1978. Britof 329 1813
 ZASTAVO 750, letnik 1974, registri-rano do julija 1986, spredaj karamboli-rano, prodam celo za dele. Weisssei-sen, Klanec 30, Komenda 1814
 Prodaj ZASTAVO 750 L, letnik 1972, motor 1981. Marko Stojanac, Slap 5, Tržič 1815
 Prodaj vozen OPEL KADETT karan-van, letnik 1967. Ado Kavčič, C. 4. julija 21, Tržič, tel. 51-249 popoldan 1816
 Prodaj KOMBI ZASTAVA diesel s kasonom in »ceradox«, letnik 1979. Gregor Sodja, Blejska Dobrava 87 1817

TAM 75 T-5, prekcuknik, prva regi-stracija avgusta 1982, prodam. Telefon 28-146 1819
 Ugodno prodaj novo karoserijo za JUGO, rdeče barve. Telefon 62-366 po 17. uri 1820
 Prodaj MINIJA 1000. Kranj, Liko-zarjeva 15 1821
 Prodaj FIAT 125-P po delih. Tele-fon 61-027 ali 60-883 1833

stanovanja

V Škofji Loki ali okolici kupim dvo-in-polsobno oziroma dvosobno STANO-VANJE ali starejšo HIŠO. Naslov v oglasnem oddelku 1663
 Zakonca iščeta v Kranju ali bližnji okolici STANOVANJE, lahko tudi s predplačilom. Ponudbe pod: Nekadilci ali po tel. 061/347-348 po 15. uri 1796
 Mlad zakonski par išče eno ali dvo-sobno STANOVANJE v okolici Kranja, Škofje Loke ali Medvod. Šifra: Maj — možno predplačilo 1797
 Ugodno prodaj dvosobno STANO-VANJE na Planini II. in GARAŽO. Hrast, tel. 38-169 popoldan 1798
 Mamica z otrokom išče manjše STANOVANJE v Kranju ali okolici. Te-telefon 70-206 1799
 Mlad par najame enosobno ali dvo-sobno STANOVANJE v Trzinu ali oko-lici. Šifra: Dobra plačnika 1800
 GARSONJERO ali SOBO s soupora-bo kuhinje in sanitarij nujno išče mla-da mamica s sinom na relaciji Kranj—Tržič—Radovljica. Možno predplačilo. Telefon 51-815 popoldan 1801
 Zamenjam trisobno STANOVANJE na Reki za enosobno s centralno kur-javo v Kranju. Informacije po tel. 064/27-946 1811
 Tričlanska družina nujno išče stano-vanje v Kranju ali bližnji okolici. Koš-nik, tel. 39-580, popoldne.
 V Kranju oddam ženski opremljeno SOBO s souporabo kopalnice. Šifra: Dvanajstmesečno predplačilo 1835

zaposlitve

V delovno razmerje sprejememo dva KV ORODJARJA in dva KV OROD-JARJA in dva KV STROJNA KLJU-ČAVNICARJA. Ponudbe pod: Dober honorar 1430
 Takoj zaposlim KV DELAVCA ali DE-LAVCA za priučitev. Telefon 38-585 1660
 Iščem ŠIVILJO ali KROJAČA za de-lo v šivalnici. Telefon 24-493 1802
 KV ELEKTROINSTALATERJA takoj zaposlim. Telefon 064/61-134 1803
 Zaposlim dve DELAVKI za čiščenje PROSTOROV. Gogala, Tomšičeva 40, Kranj, tel. 21-238 1804

PRIREDITVE

NOVO — NOVO! TOPLES DAN-CING SHOW in Milan KABIČ šampion DISCO MARATON DANCER, v ČETR-TEK, 20. 2., ob 23. uri v DISCU KOBRA KRANJ 1806
 Jeseničanil vabljeni ste v PLESNE TEČAJE, ki bodo v TELOVADNICI GIMNAZIJE na JESENICAH. Pričnejo se v ČETRTEK, 20. 2., ob 18.30 — ZA-ČETNI TEČAJ, ob 20. uri NADALJE-VALNI TEČAJ. Vpis pol ure pred pri-četkom v gimnaziji 1807
 PLESNI TEČAJI v dvorani DELAV-SKE UNIVERZE v Radovljici — GRA-ŠČINA. Začetek v PETEK, 21. 2. (enkrat tedensko). ZAČETNI TEČAJ ob 17. uri; NADALJEVALNI ob 18.30, IZPOPOL-NJEVALNI ob 20. uri. Vpis pred pričet-kom tečaja v D. U.
 MALA PLESNA ŠOLA za otroke od 4 do 14 leta ob SREDAH.
 Prva vaja ob 26:2. PREDŠOLSKI ob 17. uri; od 1. do 4. razreda ob 18. uri; od 5. do 8. razreda ob 19. uri. Vpis v petek, 21. 2., od 17. do 21. ure v D.U. VABLJENI! 1808

OSTALO

Iščem VARSTVO za enoletno dekl-i-co. Telefon 21-907 1809

OBVESTILA

Velika izbira rezervnih delov za VW, AUDI, OPEL, FORD, RENAULT, CI-TROEN, SIMCO, BMW in ALFA RO-MEO. Posebna zimska ponudba. PO-CENI SNEŽNE VERIGE. Avto deli Peč-jak, Češnjica 24, Podnart, tel. 70-409 1647
 El Niš, GORENJE pralni stroji, AEG peči POPRAVILA in VZDRŽEVANJE. Se priporoča Edo Kuželj, Pot za Kra-jem 24, Kranj, Orehek 1648

BRUSIM in LAKIRAM parket in plu-to ter POLAGAM vse vrste talnih oblog. Gorazd Liseč, C. talcev 69, Kranj, tel. 26-263 1650
 DELAMO stropne in stenske obloge — ter podne z materialom ali brez. Tele-fon 50-554 po 19. uri 1805

ČESTITKE

Minki SNEDEC s Srednje Bele želijo za njen 40. rojstni dan vse najboljše, predvsem pa veliko zdravja, Ana Polaj-nar, Francejnovi in Jakelnovi 1810

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec v pokoju iz SZA

ANTON GLOBOČNIK
 roj. leta 1926

Od njega smo se poslovili v soboto, 15. februarja 1986, ob 15.30 izpred hiše žalosti v Lahovčah 52, kjer je ležal do dneva pogreba.

Sindikalna organizacija SAVA Kranj

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 71. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in stric

JAKOB POGAČAR
 z Blejske Dobre št. 38

Žara bo v mrliški vežici na Blejski Dobravi od torka od 16. ure do pogreba, ki bo v sredo, 19. februarja, ob 15.45 na pokopa-lišče Blejska Dobrava

ŽALUJOČI: žena, hči, sinova, vnuki in drugo sorodstvo

Blejska Dobrava, 18. februarja 1986

ZAHVALA

Ob boleči in težki izgubi naše drage mame, babice in prababice

VALENTINE PRISTOV
 p. d. Mežnarjeve mame

se najtopleje zahvalujemo vsem znancem in prijateljem, ki ste z nami sočustvovali in nam nudili oporo in pomoč. Posebna zahvala gre dobrih sosedom za nudenje vsestranske po-moči, duhovnikom za lepo opravljen pogrebni obred in pev-cem iz Naklega za petje žalostink. Zahvalo smo dolžni izreči vsem sodelavcem mizarstva Mira Radovljica, sodelavcem ho-tela Grad Podvin in sodelavcem Iskre Kibernetike. Vsem, ki ste jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti ali darovali cvetje, se še enkrat zahvaljujemo.

DRAGO MAMO OHRANIMO V LEPEM IN TRAJNEM SPOMINU!
 VSI NJENI
 Mošnje, Radovljica, 14. februarja 1986

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, brata, strica, starega očeta in tasta

FRANCA MLAKARJA
 pismonoša v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na zadnji poti. Zahvala g. župniku Bahorju iz Kranja za lepo opravljen obred, gospodniku Jožetu Praprotniku za lepe poslovilne besede in pevcem za petje žalostink. Hvala tudi delavcem PTT Kranj, Iskre Kranj in tiskarne Mladinska knjiga Ljubljana.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

 Sporočamo žalostno vest, da je v 78. letu starosti umrl

FRANC SAJOVIC
 kmet — borec NOB

Od njega se bomo poslovili v sredo, 19. februarja 1986, ob 16. uri na pokopališču Olševek pri Preddvoru. Do pogreba leži v mrliški vežici v Kranju.

VSI NJEGOVI
 Kranj, 17. februarja 1986

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljenega moža, očeta, sina, brata, strica, starega ata, zeta, tasta in svaka

LOJZETA JENKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, sodelav-cem Planike, Iskre, Elite in vsem, ki so nam izrekli sožalje, podarili cvetje in nam stali ob strani v teh težkih trenutkih. Posebna zahvala Jožetu Dolencu ml. in osebu ZD Kranj za takojšnjo pomoč, kakor tudi pevcem, govornikoma za poslovilne besede, pra-porščakom, gasilcem in gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

VSI NJEGOVI
 Orehek, 13. februarja 1986

Smučina reže prijateljstvo in sodelovanje

Kranjska gora, 16. februarja — Z geslom Nasvidenje prihodnje leto se je v nedeljo popoldne na trgu v Trbižu končal letošnji 7. Tek treh dežel, edinstvena športna in rekreativna prireditve, ki se ne meni za državne meje, jezik in politični sistem. Geslo prireditve je Šport in prijateljstvo med ljudmi in narodi ob meji.

V takšnih vrečah shranjena oblačila so čakala tekmovalce na cilju v Selčah

V ledenem mrazu so tekači ob devetih dopoldne krenili s starta v Kranjski gori. 1200 jih je bilo, od tega 730 iz Slovenije. Med njimi so bili možje in dekleta, večji teka na smučeh, in tekači, ki jim je bil edini cilj preteči progo, jo premagati in dokazati sebi svoje sposobnosti. Predstavniki jeseniške, trbiške in podklosterske občine so jim zaželeli srečno, na pot so jih pospremile želje treh deželnih turističnih ministrov, organizatorji tekmovanja, turistični delavci iz Kranjske gore, Trbiža in Podklostra, pa so bili že na startu prepričani, da jim je tudi organizacija sedmega tekmovanja uspeša.

Naši, italijanski in avstrijski mejni organi tokrat niso opravljali svojega običajnega dela. Hrabre tekače so pospremlili na pot z besedami spodbude, z nasmehom, z dobrimi željami. Smučina je bila tokrat močnejša od državnih meja. Za nekaj ur jih je zbrisala z zemljevida.

Prvi zametki Teku treh dežel so stari. Najprej je bil to gornjesavski tek, nato pa se je razširil na tri dežele, na tri sosedne kraje. Vsako leto se že sredi poletja začno dogovarjati o prireditvi, vsak v svoji deželi opravi vse, kar je treba, pri skupnih nalogah pa ni težko najti skupnega jezika. Ni problem, koliko avtobusov bo kdo dal, da bo »civilna« oprema tekmovalcev pravi čas v Trbižu, ni težav s pripravo proge. Vsak ve, kaj mu je storiti, saj se zaveda, da imajo tekmovanja takšnih razsežnosti in takšne vsebine prihodnost.

Na cilju v Selčah nad Podkloštom na Koroškem je vladalo enkratno vzdušje. Prepletale so se govornice sosedov, nič manj slovesno pa ni bilo popoldne na zaključku sredi Trbiža, kjer so ob taktih gorjanske godbe na pihala nagradili najboljše in se zahvalili vsem, ki so zmogli korajžo in zavest, da je na takšnem teku vredno sodelovati.

Metka in Darko

Najuspešnejša jugoslovanska tekmovalca na nedeljskem Teku treh dežel sta bila Metka Jošt iz Dupelj med članicami in Darko Tarman iz Kranjske gore med člani. Metka je bila med ženskami v generalni razvrstitvi peta, enako mesto pa je med moškimi osvojil tudi Darko.

Metka Jošt je povedala: »Zelo sem zadovoljna z uvrstitvijo, saj sem bila v generalni uvrstitvi najboljša Jugoslovanka. Uspeha sem vesela tudi zaradi tega, ker dokazujem dobro pripravljenost: leta 1984 sem bila peta, lani pa četrta. Nisem aktivna tekmovalka, sem rekreativka. Štirikrat tedensko tečem od 40 do 50 minut, redno pa sodelujem na vseh rekreacijskih akcijah v Sloveniji.«

Dosežka se je veselil tudi Darko Tarman iz Kranjske gore, sicer aktiven tekač, vendar mu je lanske službo vzelo nekaj moči. »Z uvrstitvijo sem se bolj zadovoljen zaradi tega, ker so me prehiteli le aktivni in veliko bolj znani tekači. Moja doslej najboljša uvrstitev je bilo 13. mesto leta 1984. To je naš najzahtevnejši in ob enem najprivlačnejši maraton. Proga je lepa in razgibana in se je veselje sprijeti z njo.«

Tone in Franci ne ostaneta dolžna

Tek treh dežel ni minil brez dveh znanih humoristov in sicer navdušenih tekačev na smučeh: Toneta Fornezzijska Tofa in Francija Koširja. Po startu v Kranjski gori sta pred prestopom državne meje v Ratečah zavila v okrepčevalnico. Pa ju pokara predsednik jeseniškega izvršnega sveta Srečo Mlinarič: »No, vidva sta pa že daleč prišla!« Tof mu ni ostal dolžan. »Dlje sva prišla kot vi v politiki!«

Ko sta Tof in Franci po osvežitvi natikala smuči, trdno odločena, da prideta (med zadnjimi) na cilj v Selčah, ju osvrkne neka tovarišica: »Tadva sta pa morala kmalu lulat.« Košir ji je dostojanstveno odgovoril: »Oprostite, tovarišica, ne govorite v tem mrazu o spolnih organih, ki se, vsi prezeblji, tako težko najdejo...«

S teka poročala J. Košnjek in F. Perdan

Ker je bila pač ta manifestacija tudi tekma, povejmo najhitreje. Med moškimi je zmagal Avstrijec Walter Maier pred znanim italijanskim tekačem Gian Paolom Rupilom, Avstrijcem Michaelom Standmannom, Italijanom Aureliom Martinellijem in našim Darkom Tarmanom. Poldrugo uro so rabili najboljši za 30 kilometrov dolgo progo. Pri ženskah je bila najhitrejša Maria Teresa Gatti iz Italije, sledijo pa ji Renata Meinhardt iz Avstrije, Maria Teresa Zozoli iz Italije, Erika Leitgeb iz Avstrije, Emelin Schaeffer iz Avstrije ter Metka Jošt iz Jugoslavije. Pokal Juliusa Kugyja pa je za najmočnejšo udeležbo osvojila Slovenija!

Walter Maier, zmagovalec nedeljskega Teku treh dežel

Razgibana proga

Pred startom in po koncu tekmovanja smo se pogovarjali z nekaterimi tekmovalci o prireditvi nasploh in o progi. Kritičnih besed ni bilo slišati. Vsi so bili mnenja, da je proga za Tek treh dežel ena najlepših in najprivlačnejših pri nas. Tole so povedali.

● Miro Rant iz Kranja: »To je prijeten tek, zato že četrtič sodelujem. Proga je razigrana in zato še toliko raje tečem na takšni progi. Menjavajo se vzponi in spuсти, zato je teči na takšni progi poseben užitek. Okrog 30 kilometrov dolgo progo sem doslej vedno pretekel

od 2,5 ure do 2 uri in 40 minut. Pohvaliti moram našo delovno organizacijo Iskro Otoče in naš sindikat, ki nam omogočita sodelovanje, letos pa smo imeli na voljo brezplačen prevoz s kombijem. Redno se udeležujemo tudi kolesarskega maratona okrog Pohorja in pohoda na Porezen.«

● Ana Šifrer iz Radovljice: »Na tekmovanja v tehik na smučeh ne hodimo zaradi rezultatov, ampak zaradi rekreacije in razvedrila. Sploh sva z možem Brankom navdušena za zimsko športno. Bolj nama leži alpsko smučanje. Od

tekaških prireditev sodelujemo samo na Teku treh dežel, ker se nam zdi, da ima veliko veljavo.«

● Janez Globočnik iz Mošenj: »Proga je bila težka zaradi svežega snega, zato smuči niso dobro drsele. Sicer pa je ta tek med najlepšimi. Proga je slikovita, razgibana, polna vzponov in spustov. Na današnjem teku me je ovirala tudi bolezen, ki sem jo prebolel šele pred dnevi. Na tem teku sodelujem že sedmo leto.«

Najvišja ocena za 11. Pokal Loke na Starem vrhu

Imamo najboljši naraščaj

Stari vrh, 17. februarja — Da imamo najboljši naraščaj v alpskem smučanju, je pokazal 11. Pokal Loka na Starem vrhu, na katerem se vsako leto

Branko Žagar, drugi v slalomu starejših pionirjev

zberajo najboljši mladi smučarji Evrope. Potrdili smo sloves odličnega organizatorja, saj je vsak, od članov častnega odbora s Stanetom Dolancem na čelu, prek organizacijskega odbora, ki ga vodi Janez Šter, do urejevalcev prog in časomerilcev Timminga iz Škofje Loke in drugih, ki so bili člani zahtevne organizacijske verige, naredil, kar je bila njegova dolžnost.

Kdor je doslej zmagoval na Starem vrhu, se je v kasnejših letih vedno povzpela v vrh svetovnega alpskega smučanja. Prepričani smo, da bo tudi z letošnjimi najboljšimi tako in da bodo dekleta in fantje čez nekaj let sloveli v svetovnem alpskem smučanju.

Poglejmo najuspešnejše na letošnjem dvodnevem pionirskem tekmovanju za Pokal Loke. Najprej veleslalom. Med mlajšimi pionirkami je zmagala Minna Norema s Finske, naše najboljšje pa so bile Urška Hrovat na drugem mestu, Petra Kašper na petem mestu in Lea Ribarič na šestem mestu. Med mlajšimi pionirji smo slavili dvojno zmago. Janez Slivnik je bil prvi,

Maja Škerjanec, dvakratna zmagovalka na Starem vrhu med st. pionirkami

Boštjan Stokelj drugi in Grega Stojanovič četrta. Med starejšimi pionirkami so bile kar štiri naše najboljšje: Maja Škerjanec, Petra Plejbes, Andreja Potisk in Janja Lupše. Med starejšimi pionirji pa sta bila prvi in drugi Vojko Lapajna in Matej Lunežnik, Mitja Kunc pa je bil četrta. Tudi večerajšnji slalom je bil za nas uspešen. V slalomu mlajših pionirjev je ponovno zmagala Finka Minna Norema. Urška Hrovat je bila druga, Lea Ribarič tretja in Nataša Naglič peta. Med mlajšimi pionirji je zmagal Janez Slivnik, drugi je bil Urban Stojanovič, tretji pa Jani Živko. Slavili smo tudi med starejšimi pionirkami. Zmagala je Maja Škerjanec, druga je bila Petra Plejbes, tretja pa Avstrijka Christina Riegel. Pri starejših pionirjih je zmaga dokaj nepričakovano odšla na Finsko po zaslugi Janna Leskinena. Drugi je bil Branko Žagar, tretji Jarkko Tuomi s Finske.

J. Košnjek, F. Perdan

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

Glavni urednik: Milan Bajželj
Odgovorna urednica:
Leopoldina Bogataj

Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Novinarji: Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Jože Košnjek, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Žalar, Danica Zavrl-Zlebir in Vilma Stanovnik — Fotoreporter: Franc Perdan — Tehnični urednik: Marjan Ajdovec — Lektorica: Nataša Kranjc — Samostojni oblikovalec: Igor Pokorn — Montaža in reprofotografija: Nada Prevc, Lojze Erjavec in Tone Guzelj — Predsednik izdajateljskega sveta Boris Bavdek (MS-ZKS za Gorenjsko) — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komercialna, propaganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Naročnina za 1. polletje 1.600 din.